

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบ
สินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด
THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL CONTROL
BASED ON THE COSO FRAMEWORK OF THE INVENTORY SYSTEM AND
THE INVENTORY TURNOVER RATE OF ABC COMPANY LIMITED

สุธิดา มุงคุณ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2
พ.ศ. 2568

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบ
สินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด
THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL CONTROL
BASED ON THE COSO FRAMEWORK OF THE INVENTORY SYSTEM AND
THE INVENTORY TURNOVER RATE OF ABC COMPANY LIMITED

สุธิดา มุงคุณ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2
พ.ศ. 2568

ใบรับรองโครงการ

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

ชื่อโครงการ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลัง
กับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

ชื่อโครงการ THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL CONTROL BASED ON
THE COSO FRAMEWORK OF THE INVENTORY SYSTEM AND THE INVENTORY TURNOVER
RATE OF ABC COMPANY LIMITED

จัดทำโดย นางสาวสุธิดา มุงคุณ

คณะกรรมการสอบโครงการ

ลงชื่อ.....
(นางอัญชนา กัลยาเรือน)

ประธานกรรมการ

ลงชื่อ.....
(นายอภิชาติ อินานันท์)

กรรมการ

ลงชื่อ.....
(นางสาวนิรมล พลแพงขวา)

กรรมการและเลขานุการ

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 อนุมัติให้รับโครงการฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ลงชื่อ.....

(นายชัชวาลย์ สาระภูมิ)

อาชีวศึกษาบัณฑิตสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

วันที่...14...เดือน...กุมภาพันธ์...พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

กิตติกรรมประกาศ

รายงานโครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้สละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษาการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการจัดทำโครงการ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณแม่ ไพลวัลย์ ยงคำสิทธิ์ และครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ได้ให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนกำลังใจทั้งปวงในการศึกษาเล่าเรียนครั้งนี้จนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุก ๆ ท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และผู้ประกอบการบริษัท ABC จำกัด ที่ให้ความร่วมมือ ทางด้านข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้โครงการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงเพื่อนและพี่น้องที่เป็นผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นอย่างดี

ผู้จัดทำโครงการ

นางสาวสุธิดา มุ่งคุณ

ชื่อโครงการ	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด
ชื่อโครงการ	THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL CONTROL BASED ON THE COSO FRAMEWORK OF THE INVENTORY SYSTEM AND THE INVENTORY TURNOVER RATE OF ABC COMPANY LIMITED
ผู้จัดทำโครงการ	นางสาวสุธิดา มุงคุณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	นางสาวนิรมล พลแพงขวา
ปริญญา	เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชา การบัญชี
สถาบันการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ปีที่พิมพ์ 2568	

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง และศึกษาระบบการบริหารสินค้าคงคลังของบริษัท ABC ที่นำเอาระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มาใช้ในการดำเนินงานบริหารจัดการของกิจการ การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การศึกษาระดับปวส. ตำแหน่งพนักงานขาย ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1 - 3 ปี โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มุ่งความพึงพอใจเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.70, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.395) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด พบว่า อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด มีต้นทุนขาย 7,732,571 บาท สินค้าคงเหลือเฉลี่ย 12,035,637 บาท อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด เท่ากับ 0.64 เท่า ประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงคลังใน 4 เดือน แสดงให้เห็นว่าอัตราการขายสินค้าค่อนข้างต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากการหมุนเวียนช้า อาจทำให้บริษัทมีสินค้าคงคลังที่สะสมอยู่มาก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดสินค้าคงคลังเก่าหรือสินค้าคงคลังที่สต็อกที่ไม่ถูกขายออกไปในระยะเวลาที่เหมาะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ของบริษัท ABC จำกัด โดยที่ผลการทดสอบทางสถิติให้ค่าสถิติ Sig (P) มากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า กิจกรรมควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่ออัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

คำสำคัญ: การควบคุมภายในตามแนวคิด COSO, สินค้าคงคลัง, อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

TITLE THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL CONTROL
BASED ON THE COSO FRAMEWORK OF THE INVENTORY SYSTEM
AND THE INVENTORY TURNOVER RATE OF ABC COMPANY LIMITED

AUTHOR MISS SUTIDA MUNGKHUN

ADVISORS MISS NIRAMON PHOLPHAENGKWA

DEGREE BACHELOR OF TECHNOLOGY **MAJOR** ACCOUNTING

INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION: NORTHEASTERN REGION 2

COLLAGE SAKONNAKHON TECHNICAL **DATE** 2025

ABSTRACT

The research on the study of the relationship between internal control based on the COSO framework of the inventory system and the inventory turnover rate of ABC Company Limited aims to examine the correlation between internal control according to the COSO framework and the inventory turnover rate. It also investigates the inventory management system of ABC Company, which implements the internal control system based on the COSO concepts in its operational management. This study is quantitative, using a questionnaire as a tool to collect data from a sample group of 22 individuals. The data analysis employed statistical methods including percentages, means, and standard deviations.

The study found that the majority of respondents were male, held a vocational diploma, worked as sales staff, and had work experience ranging from 1 to 3 years. Most respondents expressed a high level of satisfaction regarding information and communication, as well as monitoring and evaluation (mean score of 4.70, standard deviation of 0.395). The analysis of the inventory turnover rate for ABC Company Limited revealed that the cost of goods sold amounted to 7,732,571 baht, with an average inventory of 12,035,637 baht. The inventory turnover rate for ABC Company Limited was calculated to be 0.64 times. The efficiency of inventory management over four months indicated a relatively low sales rate during that period due to slow turnover, which may result in a significant accumulation of inventory. This could lead to old inventory or stock that has not been sold within an appropriate timeframe. The analysis of the relationship between the internal control system based on the COSO framework and the inventory turnover rate showed that when examining the relationship between the COSO-based internal control system and the inventory turnover rate of ABC Company Limited, the statistical test yielded a Sig (P) value greater than 0.05. This indicates that the internal control activities based on the COSO framework do not have a direct impact on the inventory turnover rate of ABC Company Limited.

Keywords: Internal control based on COSO concept, Inventory, Inventory Turnover Ratio

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO.....	4
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง.....	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง.....	13
2.4 ระบบสินค้าคงคลัง.....	20
2.5 อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง.....	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	26
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	29
4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	29
4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	40
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	40
5.2 อภิปรายผล.....	42
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก.....	47
ภาคผนวก ก.....	48
ภาคผนวก ข.....	52
ประวัติผู้เขียน.....	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	30
4.2 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	30
4.3 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	31
4.4 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	31
4.5 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์.....	
ในการทำงาน.....	31
4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมของการควบคุม.....	32
4.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจกิจกรรมความเสี่ยง.....	33
4.8 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจกิจกรรมการควบคุม.....	34
4.9 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจสารสนเทศและการสื่อสาร.....	35
4.10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการติดตามและการประเมินผล.....	36
4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายใน.....	
ตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง.....	
ของบริษัท ABC จำกัด โดยภาพรวม.....	37
4.12 ผลการวิเคราะห์อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด.....	38
4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO.....	
อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง.....	38

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	2
2.1 สภาพแวดล้อมการควบคุม.....	5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาพการบริหารคลังสินค้า การจัดการสินค้าคงคลัง และการจัดกลุ่มสินค้าคงคลังยังไม่ได้ประสิทธิภาพสูงสุด ไม่ครอบคลุมสินค้าคงคลังทั้งหมดในคลังสินค้า ดังนั้นเพื่อการ ตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มูลค่าในการตรวจสอบและสามารถครอบคลุม สินค้าทุกกลุ่มไม่ว่าสินค้าที่มีความต้องการน้อยหรือสินค้าล้าสมัย เพื่อการบริหารจัดการในลำดับถัดมาสามารถใช้ข้อมูลสินค้าคงคลังที่ถูกต้องแม่นยำมากที่สุดผู้ศึกษาจึงเกิดแนวคิดที่จะปิดช่องว่างของการตรวจสอบสินค้าที่ไม่ครอบคลุม

สินค้าคงคลัง คือ สินค้าที่เรานำมาผลิตหรือสั่งซื้อเพื่อมาจัดจำหน่าย การจัดการสินค้าคงคลัง เป็นสิ่งสำคัญต่อการให้บริการลูกค้าเพื่อให้สินค้ามีอยู่ตลอดเวลาเมื่อลูกค้าต้องการจะซื้อแต่ในทางกลับกันก็สามารถทำให้เกิดต้นทุนสูงในการดำเนินการดังนั้นหลายองค์กรเริ่มมองเห็นปัญหา เหล่านี้จึงมีการคิดหาวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยลดต้นทุนการจัดเก็บสินค้าคงคลัง

การจัดการสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการทำให้เกิดสมดุลระหว่างสินค้าและระดับความพึงพอใจของลูกค้า เช่น การตอบสนองต่อการสั่งซื้อของลูกค้า แต่ทั้งนี้ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารสินค้าคงคลัง อาจเป็นการเก็บสต็อกไว้มากเกินไป และสินค้ามีอยู่ไม่ใช่สินค้าที่ ลูกค้าต้องการซื้อจริง ๆ ก็ทำให้สภาพคล่องทางการเงินจะงักได้ หรืออีกทางหนึ่งคือสูญเสียรายได้ จากการที่สินค้าที่ต้องการไม่มีขายหรือไม่ใช้ ในกระบวนการผลิต ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเกิดแนวคิดที่จะทำการศึกษาการจัดกลุ่มสินค้าคงคลังเพื่อให้ได้การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและการตรวจสอบสูงสุด เพื่อเพิ่มความถูกต้องแม่นยำในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า และเพิ่มประสิทธิภาพการสั่งซื้อที่แม่นยำไม่สั่งสินค้ามาในปริมาณที่มากเกินไปหรือสั่งซื้อขาดไม่เพียงพอต่อการจำหน่ายสินค้า

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อการศึกษาความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

1.2.2 เพื่อการศึกษาระบบการบริหารสินค้าคงคลังของบริษัท ABC ที่นำเอาระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มาใช้ในการดำเนินงานบริหารจัดการของกิจการ

1.3 ขอบเขตของโครงการ

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ จากผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด จำนวน 22 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ จากผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด จำนวน 22 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ บริษัท ABC จำกัด ตำบลธาตุนาเวง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

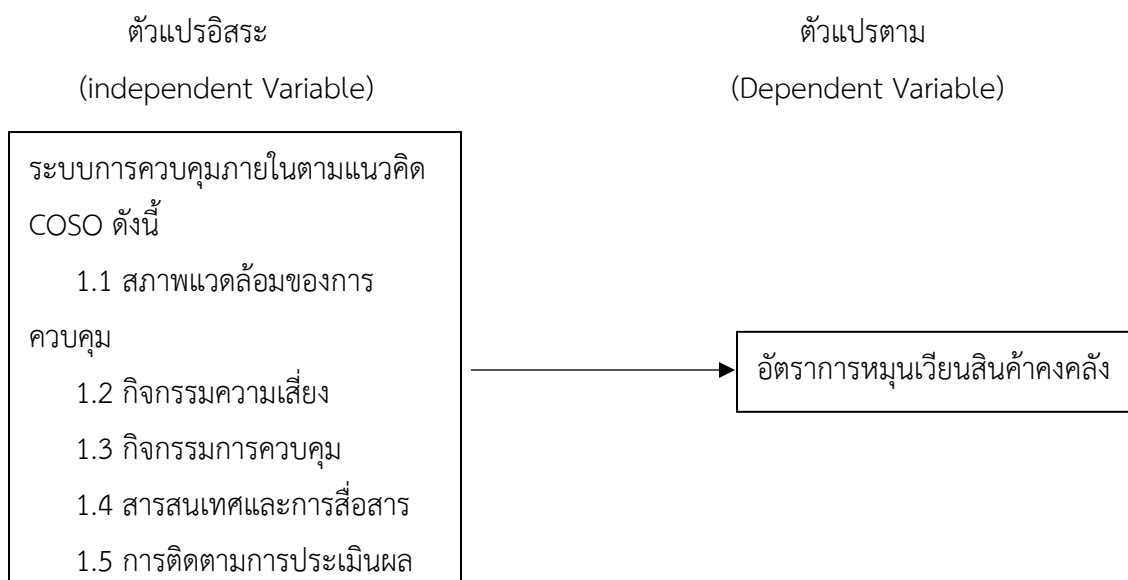
1.3.4 ตัวแปรในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ

ระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของการควบคุม กิจกรรมความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล

2) ตัวแปรตาม คือ อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

1.3.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

สินค้าคงคลัง หมายถึง สินค้าคงคลังในบริษัท ABC จำกัด ในโกดังหรือคลังจัดเก็บสินค้าที่หลาย ๆ ธุรกิจมีสำรองเอาไว้เพื่อใช้งาน เพื่อการบริหาร เพื่อการผลิต เพื่อการจัดจำหน่ายในอนาคต หรือการดูแลวางแผนและจัดการสินค้าที่ยังไม่ได้ขายในตอนนี้ โดยธุรกิจต้องมีการจัดทำรายงานสินค้าคงเหลือหรือสินค้าคงคลังด้วย ซึ่งเป็นหนึ่งในการวางแผนธุรกิจทำให้สามารถดำเนินกิจการต่างไปได้อย่างมีความราบรื่นนอกจากนี้สินค้าคงคลังก็ยังได้ผ่านการวางแผน มีการกำหนดปริมาณสินค้าคงคลังในปริมาณที่เหมาะสม

การควบคุมภายใน หมายถึง การควบคุมภายในบริษัท ABC ได้นำระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO มาปรับใช้ในบริษัท ABC จำกัด ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของการควบคุม กิจกรรมความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามประเมินผล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงระบบบริหารจัดการสินค้าที่นำระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มาใช้ในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

1.5.2 สามารถนำผลการศึกษารั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุง ในระบบสินค้าคงคลังและอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังตามแนวคิดของ COSO

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตรา การหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ผู้ทำโครงการได้ศึกษา หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง
- 2.4 ระบบสินค้าคงคลัง
- 2.5 อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO

การควบคุมภายใน (Internal Control) คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคลากรในองค์กร โดย คณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความ เชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

2.1.1 วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

การจัดให้มีการควบคุมภายในขึ้นในองค์กร มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Effectiveness and Efficiency of operations) โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้และเวลาให้เป็นไปอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่า มีการดูแลรักษาทรัพย์สินให้อยู่ใน สภาพพร้อมใช้งาน มีการป้องกันมิให้ทรัพย์สินมีการสิ้นเปลืองสูญเปล่า เสียหาย หรือสูญหาย และปลอดภัยจาก การกระทำการทุจริต กล่าวโดยสรุป เมื่อการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะส่งผลให้ เกิดการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรไปพร้อมกัน

2) ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting)

ความเชื่อถือได้และความถูกต้องของรายงานทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายใน หรือ บุคคลภายนอกองค์กร ได้แก่ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ลูกค้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยใช้เป็น

ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายงานทางการเงินขององค์กรให้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และมีคุณภาพ

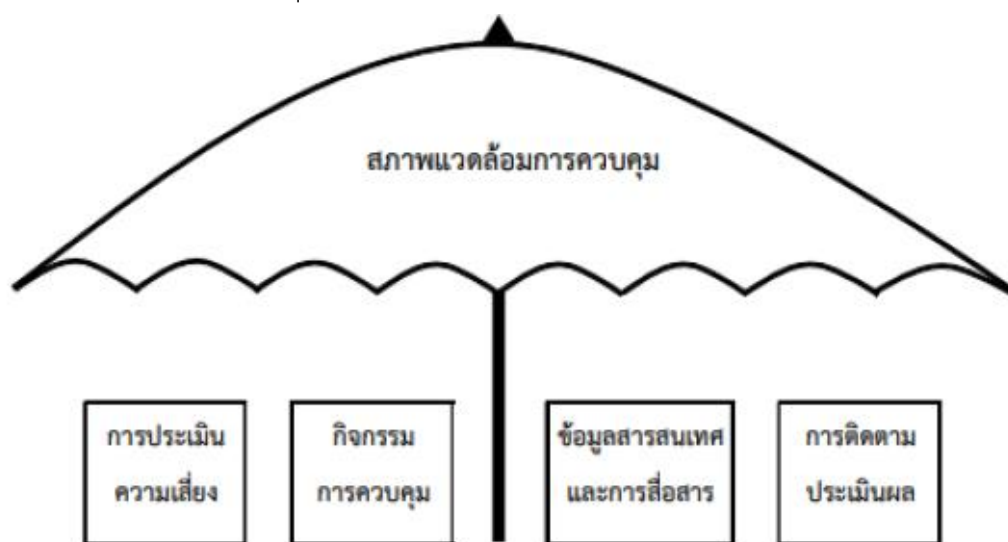
3) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with applicable laws and regulations) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นกับองค์กร จากสาเหตุการละเว้นไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กร รวมถึงข้อบังคับ และกฎระเบียบขององค์กรเอง

2.1.2 แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO

องค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มี 5 ประการ ได้แก่

1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

การควบคุมภายในจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นสำคัญ โดยสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นเรื่องของการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นโครงสร้าง นโยบาย และระเบียบ วิธีปฏิบัติที่มีผลมาจากทัศนคติของผู้บริหาร รวมถึงสร้างความตระหนักให้บุคลากรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นฐานรากขององค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 สภาพแวดล้อมการควบคุม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมการควบคุม มีดังนี้

ความซื่อสัตย์และจริยธรรม (Integrity and Ethical Values) ความซื่อสัตย์และจริยธรรมเป็นเรื่องของจิตสำนึกและคุณภาพของคน ซึ่งจะเห็นว่าเป็นนามธรรมแต่ก็สามารถแสดงให้เห็นได้ โดยผู้บริหารต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างทั้งคำพูดและการกระทำมีการกำหนดเป็นนโยบาย และข้อกำหนดด้านจริยธรรมไว้อย่าง

ชัดเจน รวมถึงมีการกำหนดข้อห้ามอันจะถือว่าขาดความซื่อสัตย์และจริยธรรมที่มีให้พนักงานปฏิบัติ พร้อมกับแจ้งให้พนักงานทุกคนรับทราบและเข้าใจในนโยบาย ข้อกำหนด และข้อห้ามที่กำหนดไว้

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน (Commitment to Competence) การที่องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลลดลง มิได้เกิดจากบุคลากรที่ไม่มีความรู้

ความสามารถในการปฏิบัติงานเท่านั้น บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากเกินไปก็อาจทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรลดลงได้เช่นกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดระดับความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้ง โดยจัดทำคำบรรยาย หรือข้อกำหนดคุณลักษณะงาน (Job Description) ของแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างชัดเจน

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ (Board of Directors and Audit Committee Participation) คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีขึ้น ในองค์กรสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคณะกรรมการตรวจสอบจะต้องเป็นอิสระจากคณะกรรมการบริหาร ทั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบจึงมีความสำคัญต่อบรรยากาศของการควบคุม โดยเฉพาะการส่งเสริมให้การตรวจสอบภายในและการสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีอิสระ สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานของวิชาชีพ

ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติงาน (Management's Philosophy and Operating Style) ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติงานมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในที่จัดให้มีขึ้นในองค์กร เนื่องจากผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบาย จัดให้มีมาตรการและวิธีการควบคุมต่าง ๆ ดังนั้น ความแตกต่างด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร เช่น ผู้บริหารแบบอนุรักษ์นิยม หรือแบบกล้าได้กล้าเสีย กล้าเสี่ยง จะเป็นตัวกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในองค์กร ซึ่งนำไปสู่การกำหนดระดับการควบคุมภายในที่แตกต่างกันด้วย

โครงสร้างการจัดองค์กร (Organizational Structure) การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมกับขนาดและการดำเนินงานขององค์กรทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการ และควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลการจัดโครงสร้างขององค์กร นอกจากจะเป็นการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานแล้วยังเป็นตัวกำหนดระดับความรู้และความสามารถของบุคลากรด้วย เช่น โครงสร้างองค์กรแบบรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจต้องการคุณสมบัติของตัวบุคคล หากแต่โครงสร้างองค์กรแบบกระจายศูนย์อำนาจการตัดสินใจระบบขั้นตอนการทำงานและกระบวนการในการติดตามผลมีความสำคัญมากกว่าคุณสมบัติของตัวบุคคล

วิธีมอบอำนาจและความรับผิดชอบ (Assignment of Authority and Responsibility) บุคลากรในองค์กรต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตน รวมถึงทราบว่างานของ

ต้นสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับงานของผู้อื่นอย่างไร เพื่อป้องกันการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน หรือละเว้นการปฏิบัติงาน ดังนั้น องค์กรควรมีการจัดทำคำบรรยาย หรือข้อกำหนดคุณลักษณะงาน (Job Description) ของแต่ละตำแหน่งงานไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บุคลากรใช้อ้างอิง กรณีเป็นงานที่ซับซ้อน หรือใช้เทคโนโลยีสูง หรือใช้เงินทุนจำนวนมาก ควรมีการจัดทำคู่มือระบบงาน (System Documentation) ไว้อย่างชัดเจน สำหรับการมอบอำนาจจะต้องให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งงาน

นโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Policies and Practices) พฤติกรรมและอุปนิสัยของบุคลากรในองค์กรมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน การกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การพัฒนาความรู้การเลื่อนตำแหน่ง การกำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น ๆ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ

2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นการประเมินเพื่อทราบว่า องค์กรมีความเสี่ยงอย่างไร และความเสี่ยงนั้น ๆ อยู่ในกิจกรรมหรือขั้นตอนใดของงาน มีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาพิจารณากำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าความผิดพลาดเสียหายจะไม่เกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็จะอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย หรือไม่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรทุกองค์กรไม่ว่าจะ ประกอบการในธุรกิจประเภทใด เป็นธุรกิจขนาดใดก็ตามนอกจากต้องเผชิญกับความเสี่ยงตามรูปแบบของธุรกิจ แล้ว ยังต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อาจเป็นความเปลี่ยนแปลงขององค์กรเอง หรือจากรัฐบาล หรืออาจเป็นความเปลี่ยนแปลงจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องได้ข้อมูลความเสี่ยงที่ถูกต้องและตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ในทุกขณะ เพื่อนำมากำหนดมาตรการ หรือปรับเปลี่ยนเพื่อเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้องทำการประเมินความเสี่ยงและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายใน หรือภายนอก ขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง มีดังนี้

การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้าและอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ขององค์กรแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ระดับกิจการโดยรวม (Entity – Wide Level Objectives) เป็นวัตถุประสงค์ หลักของการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ซึ่งกำหนดโดยผู้บริหาร

วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม (Activity – Level Objectives) เป็นวัตถุประสงค์ เฉพาะของ การดำเนินงานทางธุรกิจในแต่ละกิจกรรมภายในองค์กร ซึ่งกำหนดโดยผู้บริหารระดับกลางที่รับผิดชอบในแต่ละ

กิจกรรม เช่น ผู้บริหารฝ่ายสินเชื่อ ผู้บริหารฝ่ายการตลาด เป็นต้น ทั้งนี้วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมต้องสอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับองค์กรโดยรวม

การระบุปัจจัยความเสี่ยง การเข้าใจว่าองค์กรมีความเสี่ยงหรือไม่จะมีประโยชน์เพียงพอ ถ้าไม่สามารถระบุได้ว่าความเสี่ยงนั้น ๆ มีสาเหตุจากปัจจัยอะไร เนื่องจากปัจจัยความเสี่ยงบางอย่างอาจมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกิจการโดยรวม หรือมีผลกระทบระดับกิจกรรมเท่านั้น ปัจจัยความเสี่ยงบางอย่างอาจมีผลกระทบในระยะสั้น หรือมีผลกระทบในระยะยาว หรือทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจและสามารถระบุได้ว่าความเสี่ยงนั้น ๆ มีสาเหตุจากปัจจัยอะไร เช่น

การซื้อสินค้าผูกขาดโดยผู้ผลิตไม่กี่ราย เป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจการ โดยรวมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กร

องค์กรสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาขาย โดยมีอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ผันผวนมาก เป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจการโดยรวมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก

ความซับซ้อนของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่ใช้ประมวลผลข้อมูลทางการบัญชี และการดำเนินงาน เป็นปัจจัยความเสี่ยงระดับกิจกรรมที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กร เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อสามารถระบุปัจจัยความเสี่ยงได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำปัจจัยความเสี่ยงนั้นมาวิเคราะห์ถึงผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อองค์กร และโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงดังกล่าวขึ้นมาก หรือน้อยเพียงใดเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางจัดการกับความเสี่ยงอย่างเหมาะสม การวิเคราะห์ความเสี่ยงมีวิธีการดังนี้

จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยความเสี่ยง ประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อองค์กร และโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใด โดยอาจกำหนดเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ 4 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ และไม่มีสาระสำคัญ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

การจัดการความเสี่ยง เมื่อทราบถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่แล้ว ผู้บริหารต้องกำหนดแนวทางจัดการกับความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญและมีโอกาสที่จะเกิดสูงอย่างเหมาะสม โดยทั่วไปกรณีเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในองค์กรจะใช้วิธีจัดระบบการควบคุมภายใน และกรณีเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอกจะใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง

3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุมเป็นนโยบาย มาตรการ และวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร นำมาใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าคำสั่งต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถลด หรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการตอบสนองปฏิบัติตามในเวลาที่เหมาะสม กิจกรรมการควบคุมประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ

3.1) การกำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเป็นเครื่องมือในการควบคุม ติดตามและประเมินผล โดยมีการกำหนดผลงานที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจนทั้งในรูปจำนวนผลงาน และระยะเวลาปฏิบัติตามแผนงานดังกล่าวเพื่อให้เกิดความชัดเจน

3.2) การสอบทานโดยผู้บริหาร โดยผู้บริหารระดับสูงจะใช้วิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับแผนงานและงบประมาณที่ได้จัดทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของการดำเนินงานว่ามีปัญหาในด้านใด แล้วนำมาพิจารณาแก้ไขและเตรียมรับสถานการณ์ในอนาคตได้ ส่วนผู้บริหารระดับกลาง ก็ใช้วิธีสอบทานรายงานผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสายบังคับบัญชาว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายแผนงานและงบประมาณ ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานจริงเป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบที่กำหนด การสอบทานของผู้บริหารระดับกลางจะกระทำบ่อยครั้งเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของความเสี่ยง

3.3) การประมวลผลข้อมูล โดยครอบคลุมข้อมูลทางบัญชีการเงินและข้อมูลอื่นที่จำเป็น สำหรับประกอบการตัดสินใจทางการบริหาร ซึ่งต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์กะทัดรัด มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและทันเวลา ดังนั้น การควบคุมการประมวลผลข้อมูลจึงต้องเริ่มจากการอนุมัติรายการ การบันทึกรายการ การสอบยันข้อมูลระหว่างกัน การเก็บรักษา และการควบคุมข้อมูลที่สำคัญ การออกแบบและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมช่วยในการประมวลผลข้อมูล

3.4) การควบคุมทางกายภาพ คือ การดูแลรักษาและป้องกันทรัพย์สินจากการถูกทำลาย หรือสูญหาย และมีสภาพพร้อมเสมอสำหรับการใช้งาน กิจกรรมการควบคุมจึงรวมทั้งวิธีที่ใช้เพื่อการป้องกันค้นหา แก้ไขและสนับสนุน เช่น การจัดให้มีสถานที่จัดเก็บอย่างปลอดภัย เหมาะสม การมีเวรยามรักษาการณ์การตรวจนับ การเปรียบเทียบจำนวนจริงกับทะเบียน หรือหลักฐานทางการบัญชี การทำประกันภัย เป็นต้น

3.5) การแบ่งแยกหน้าที่ เป็นการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างบุคคล หรือหน่วยงาน โดยจัดขึ้นให้มี การสอบยันความถูกต้องระหว่างกัน ไม่ให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาดและการทุจริต หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม ควรใช้กับงานมีลักษณะเสี่ยงต่อความผิดพลาด หรือเสียหายได้ง่าย โดยแยกหน้าที่การอนุมัติ การจดบันทึก การเก็บรักษา และการสอบทานออกจากกัน เช่น พนักงานคนเดียวไม่ควรมีหน้าที่อนุมัติการจ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน นำเงินฝากธนาคาร บันทึกบัญชีธนาคารบัญชีลูกหนี้และจัดทำบัญชีสูญยอดเงินฝากธนาคาร เป็นต้น

3.6) ดัชนีวัดผลการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือที่ใช้บ่งบอกถึงสถานะขององค์กรว่าเป็นอย่างใด อยู่ในระดับที่น่าพอใจหรือไม่และควรให้ความสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ เพื่อนำมาพิจารณาสั่งการแก้ไขปัญหาได้ทันกาล ดัชนีวัดผลการดำเนินงานที่นิยมใช้มักอยู่ในรูปของอัตราส่วนต่าง ๆ ที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลทางการเงิน หรือการดำเนินงานอย่างหนึ่งกับข้อมูลอีกอย่างหนึ่ง

3.7) การจัดทำเอกสารหลักฐาน เป็นการควบคุมโดยกำหนดให้กิจกรรมที่มีความสำคัญต้องจัดทำเอกสารไว้เป็นหลักฐานเพื่ออ้างอิงและตรวจสอบ หรือเป็นแนวทางให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เช่น การทำสัญญาซื้อขาย การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน การกำหนดแบบฟอร์มเอกสาร เป็นต้น

3.8) การตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ หรือการตรวจสอบภายในโดยผู้ทำหน้าที่ ตรวจสอบจะต้องเป็นอิสระจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานนั้น ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันและติดตามค้นหาสาเหตุของความเสียหายต่าง ๆ ขององค์กร

4) ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

4.1) ข้อมูลสารสนเทศ มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงพนักงานทุกระดับขององค์กร โดยผู้บริหารใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ และสั่งการ สำหรับผู้ปฏิบัติงานจะใช้ข้อมูลข่าวสารจากผู้บริหารเป็นแนวทางปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ

4.2) การสื่อสาร หมายถึง การจัดระบบสื่อสารให้ข้อมูลที่จัดทำไว้แล้วส่งไปถึงผู้ที่ควรได้รับ หรือมีไว้สำหรับผู้ที่ใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น การสื่อสารที่ดีต้องเป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง (Two – ways Communication) กล่าวคือ มีการรับและส่งข้อมูลซึ่งกันและกันแบบโต้ตอบกันได้ โดยระบบการสื่อสารที่ดีต้องประกอบด้วย ระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรจัดให้มีการประเมินระบบการสื่อสารขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ

5) การติดตามประเมินผล (Monitoring) การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อาจทำให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพลดลง จึงต้องมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้ผู้บริหารมีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าระบบการควบคุมภายในนั้นยังคงมีประสิทธิภาพ

5.1) การติดตาม เป็นการควบคุม และกำกับดูแลของฝ่ายบริหารเพื่อติดตามตรวจสอบ ผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคที่ ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

5.2.) การประเมินผล ระบบการควบคุมภายในที่นำไปใช้ในเวลาพอสมควรแล้ว ควรจัดให้มีการประเมินผลว่าระบบการควบคุมภายในนั้นยังเหมาะสมที่จะใช้ต่อไปหรือไม่ โดยผู้ประเมินผลต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดระบบการควบคุมภายใน เพื่อมีความอิสระในการรายงานผลการประเมินและให้จัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหาร โดยชี้แจงให้ทราบถึงข้อบกพร่องที่ค้นพบ หรือสาเหตุของความแตกต่างระหว่างผลการดำเนินงานจริงกับการประมาณการ และผู้ที่ต้องรับผิดชอบ รวมทั้งเสนอให้มีการสั่งการเพื่อแก้ไขต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง

การจัดการดำเนินงานคลังสินค้า ซึ่งส่วนมากจะมุ่งเน้นในการจัดการกิจกรรมในคลังสินค้า คือ การจัดเก็บรักษา ซึ่งการจัดการเก็บรักษา คือ การจัดวางสินค้าอย่างมีระเบียบ และการดูแลสินค้าไว้ในพื้นที่เก็บรักษาของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การกำหนดวิธีการควบคุม จัดเก็บรักษา ระบบบอกตำแหน่งที่มีประสิทธิภาพนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะสามารถปฏิบัติงาน เก็บรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติการคลังสินค้า

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคลังสินค้า จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับเป้าหมายในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3 ประการ คือ

1) การใช้เนื้อที่ได้ประโยชน์ที่สุด สินค้าจะต้องได้รับการจัดเก็บรักษาให้ได้ประโยชน์มากที่สุด เมื่อมีการจัดวางสินค้าในพื้นที่อันหนึ่ง จะต้องให้ทุกๆ ลูกบาศก์เซนติเมตรของเนื้อที่เก็บรักษาที่มีอยู่ทั้งทางตรงและทางนอนในพื้นที่อันนั้นได้ใช้หมดเสียก่อนที่เรียบร้อยเอาพื้นที่อันมาใช้ในการเก็บรักษาเพิ่มเติมเนื้อที่ที่สูญเสียไปโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ คือ ค่าใช้จ่ายต้นทุนที่ต้องเสียเปล่า

2) การใช้เวลาและแรงงานให้ได้ประโยชน์มากที่สุด การเข้าถึงสินค้าที่เก็บไว้นั้นได้สะดวกที่สุด สินค้าจะต้องได้รับการจัดเก็บในลักษณะที่สามารถนำออกได้ง่าย ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการจัดเก็บสินค้าที่จะให้สามารถเข้าถึงได้สะดวก ได้แก่ ตำแหน่งที่ตั้งประตูและทางเดิน แกวและทิศทางของการจัดเก็บสินค้า

3) การป้องกันสินค้าในที่เก็บรักษาได้เป็นอย่างดีที่สุด สินค้าจะต้องได้รับการจัดเก็บในลักษณะสินค้าที่ป้องกันสินค้านั้น จากการสูญหายหรือการบุบสลายอันเนื่องมาจากการลักขโมย สภาพอากาศ อากาศ การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างรุนแรง

2.2.2 งานหลักของคลังสินค้า

การคลังสินค้านี้มีงานย่อย ๆ แตกต่างกันไปตามความมุ่งหมายของการเก็บรักษาในคลังสินค้าแต่ละประเภท ดังนี้

1) งานรับสินค้า รับสินค้าเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ขณะที่สินค้าได้ส่งเข้ามายังคลังสินค้าเพื่อ การจัดเก็บรักษา การจัดเก็บเอกสารในการรับสินค้า และการดำเนินการวิธีแรกรับที่รวดเร็วและถูกต้องย่อมมีความสำคัญและเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับกิจการคลังสินค้าที่มีประสิทธิผล

2) การพิสูจน์ตรวจทราบ เป็นการปฏิบัติเพื่อรับรองความถูกต้องในเรื่องของ ชื่อ แบบ หมายเลข หรือข้อมูลอื่นๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินค้านั้น

3) การตรวจสอบสภาพ หมายถึง การตรวจสอบสภาพ จำนวน และคุณสมบัติของสินค้าที่จะ ได้รับเข้ามานั้นว่าถูกต้องตามเอกสารหรือไม่

4) การตรวจแยกประเภท ในสินค้าหรือวัสดุบางอย่างอาจมีความจำเป็นต้องแยกประเภทเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา

5) งานจัดเก็บสินค้า หมายถึง การขนย้ายสินค้าจากพื้นที่รับสินค้าเข้าไปยังตำแหน่งเก็บที่ได้ไว้กำหนดไว้ล่วงหน้า และจัดวางสินค้านั้นไว้อย่างเป็นระเบียบรวมทั้งการบันทึกเอกสารเก็บรักษาที่เกี่ยวข้อง เช่น บัตรตำแหน่งเก็บ ป้ายประจำกองสินค้า

6) งานดูแลรักษาสินค้า หลังจากที่ได้จัดเก็บสินค้าในพื้นที่เก็บรักษาของคลังสินค้าจะต้องเรียบร้อยเอามาตรการต่างๆ ของการดูแลรักษามาใช้ เพื่อป้องกันไม่ให้สินค้าที่เก็บรักษาอยู่ในคลังสินค้าเกิดความเสียหายสูญหายหรือเสื่อมสภาพ

7) การตรวจสภาพ ต้องมีการตรวจสภาพด้วยสายตาประจำวัน การตรวจอย่างละเอียดตามระยะเวลาตามลักษณะเฉพาะของสินค้าแต่ละประเภท แต่ละชนิด ซึ่งมีการเสื่อมสภาพตามเวลาในการเก็บรักษาที่แตกต่างกัน

8) การถนอม สินค้าบางประเภทย่อยต้องการถนอมตามระยะเวลา เช่น สินค้าที่อาจเกิดสนิมซึ่งมีการขลิมน้ำมันกันสนิมไว้

9) การตรวจสอบ หมายถึงการตรวจนับสินค้าในที่เก็บรักษาเพื่อสอบยอดกับบัญชีในคลังสินค้าไม่น้อยกว่า ปีละ 2 ครั้ง

2.2.3 การจัดผังในคลังสินค้า (Warehouse Layout)

การจัดผังในคลังสินค้าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการบริหารคลังสินค้า เนื่องจากการตัดสินใจที่มีการลงทุนและส่งผลในระยะยาวเช่นเดียวกับการเลือกสถานที่จัดตั้งคลังสินค้า นอกจากนี้ การจัดผังคลังสินค้ายังส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการภายในคลังสินค้าและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอีกด้วย ในการเลือกรูปแบบการจัดผังคลังสินค้าที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพนั้นควรพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ประกอบกัน เช่น ขนาดพื้นที่ของคลังสินค้า และความจำเป็นของความสะดวกรวดเร็วในการเลือกหยิบสินค้าประสิทธิภาพของการจัดผังคลังสินค้านั้น สามารถวัดได้จาก การใช้สอยพื้นที่ที่จำกัดในการจัดเก็บสินค้าให้ได้ในปริมาณมาก, ความสามารถในการหาสินค้าที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว องค์ประกอบหลักของคลังสินค้าโดยทั่วไป มีดังนี้ คือ

- 1) Amival bay หรือ ลานที่จอดรถสำหรับรับสินค้า
- 2) Surage area หรือ บริเวณที่ใช้ในการเก็บรักษาสินค้า
- 3) Consolidation area หรือ บริเวณที่ใช้ในการรวบรวมสินค้า
- 4) Departure bay หรือลานจอดรถส่งสินค้าออก
- 5) Material handling system หรือ ระบบขนย้ายสินค้า
- 6) Information system หรือ ระบบข้อมูลสารสนเทศภายในคลังสินค้า

พื้นที่การทำงานในส่วนของ Storage area สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะการใช้งาน คือ Bulk Store เป็นพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าในระยะเวลานานพอสมควรและมักเก็บในรูปแบบหีบห่อหรือเป็น Pallet และ Picking Store ซึ่งเป็นพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าเพื่อการเลือกหยิบสินค้าเพื่อจัดส่งตามรายการคำสั่งของลูกค้า

การจัดผังบริเวณ Storage area โดยทั่วไป ทำได้ใน 2 ลักษณะด้วยกันคือ แบบ Area System และ แบบ Modified Area System การจัดแบบ Area System นั้นเป็นการจัดโดยใช้พื้นที่ในส่วนเดียวเป็นทั้ง Bulk Store และ Picking Store โดยมีการปรับความลึกและความสูงในการจัดเก็บสินค้าให้สามารถเก็บสินค้าได้ในปริมาณมากและในขณะเดียวกันให้สินค้าอยู่ในระดับที่สามารถเลือกหยิบได้สะดวก ส่วนการจัดผังแบบ Modified Area System นั้นเป็นการแยก Bulk Store และ Picking Store ออกจากกันเป็นสองบริเวณ โดยในส่วนของ Bulk Store จะเน้นจัดเก็บสินค้าในแนวลึกและสูงเพื่อให้จัดเก็บสินค้าได้ในปริมาณมากโดยลดความสะดวกในการเลือกหยิบสินค้าในขณะที่บริเวณ Picking Store นั้นจะเน้นการจัดเก็บเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเลือกหยิบสินค้า การจัดผังแบบ Area System นั้นประหยัดพื้นที่มากกว่าแบบ Modified Area System เนื่องจากเป็นการใช้พื้นที่ในส่วนเดียวเพื่อประโยชน์ถึงสองอย่าง แต่เนื่องจากการปรับลักษณะการจัดเก็บเพื่อให้เก็บสินค้าได้ในปริมาณมาก จึงมีความสะดวกต่อการหยิบสินค้าน้อยกว่า การจัดผังแบบ Area System จึงเหมาะสำหรับคลังสินค้าที่มีอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังต่ำ ในขณะที่การจัดผังแบบ Modified Area System จะเหมาะสำหรับคลังสินค้าที่มีอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังค่อนข้างสูง

นอกเหนือจากการเลือกรูปแบบผังบริเวณ Storage area ที่เหมาะสมแล้ว ยังมีเทคนิคอื่นที่สามารถนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดผังคลังสินค้า เช่น ใช้ชั้นวางสินค้า เพื่อเพิ่มปริมาตรในการจัดเก็บ และการออกแบบกระบวนการทำงาน ควบคู่กับการจัดผังคลังสินค้า เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางในคลังสินค้าและเพิ่มความรวดเร็วในการเลือกหยิบสินค้าหรือการใช้อุปกรณ์เลือก หยิบพิเศษ เพื่อลดระยะเวลาในการหยิบสินค้าออกจากแหล่งที่เก็บ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง

สินค้าคงคลัง (Inventory) หมายถึง สินค้าที่มีการเก็บสต็อกเพื่อเอาไว้ใช้งานในองค์กร ใน องค์กรนั้นจะมีระบบและขั้นตอนในการควบคุมสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบระเบียบ ซึ่งระบบการ ควบคุมสินค้าคงคลังนั้นมุ่งเน้นไปที่สินค้าที่ควรจะต้องดำเนินการสั่งซื้อ และจำนวนของสินค้าที่ จะต้องดำเนินการสั่งซื้อ (Verma & Boyer, 2009: 196)

สินค้าคงคลัง คือ สต็อกของรายการวัตถุดิบหรือทรัพยากรที่ใช้ในองค์กร ระบบสินค้าคงคลัง (Inventory System) เป็นนโยบายและการควบคุมที่ใช้ในการสังเกตระดับสินค้าคงคลังและกำหนดระดับสินค้า

ที่ควรจะต้องดำรงไว้ ว่าเมื่อไหร่สต็อกสินค้าควรจะได้รับการเติมเต็ม และจะควรจะสั่งวัตถุดิบเพิ่มอีกเมื่อใด (Jacobs & Chase, 2010:389)

สินค้าคงคลัง คือ สต็อกของรายการวัตถุดิบที่องค์กรเก็บไว้เพื่อตอบสนองความต้องการ ของลูกค้า ภายในและภายนอกองค์กร (Russell & Taylor, 2011: 557)

สรุปสินค้าคงคลัง หมายถึง วัตถุดิบที่เก็บสต็อกไว้เพื่อใช้ในการผลิตตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยมีระบบและขั้นตอนในการควบคุมสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบระเบียบ ทำให้ทราบว่าเมื่อไหร่จึงควรจะสั่งวัตถุดิบเพิ่มและจะสั่งวัตถุดิบในแต่ละครั้งจำนวนเท่าไร ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ภายในและภายนอกองค์กร

ประเภทของสินค้าคงคลัง แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 1) วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่สั่งซื้อ (Raw Material and Purchased Components) คือ สินค้าคงคลังเหล่านี้เป็นวัสดุขั้นต้นที่ใช้ในการทำชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
- 2) สินค้าคงคลังระหว่างกระบวนการผลิต (In-process Inventory) คือ ชิ้นงานที่อยู่ในขั้นตอนการผลิตหรือรอคอยที่จะผลิตในขั้นตอนต่อไป ให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
- 3) ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (Finished Product) คือ ผลิตภัณฑ์ที่พร้อมจะนำไปขายให้กับลูกค้า ประกอบด้วยชิ้นส่วนเพื่อบริการและผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย
- 4) สินค้าคงคลังที่เป็นเครื่องมือและชิ้นส่วนเพื่อการซ่อมบำรุงและการซ่อมแซม (Maintenance, Repair, and Tooling Inventories) สินค้าคงคลังเหล่านี้ได้แก่ เครื่องมือและชิ้นส่วนเพื่อการซ่อมแซมที่จำเป็นต่อการดำเนินการ

2.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมสินค้าคงคลังกับการบริหารงานพัสดุ

การควบคุมสินค้าคงคลัง เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานพัสดุ และเป็นหัวใจสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารงานพัสดุและการบริหารการผลิต อันประกอบด้วย การบริหารงานบุคคล การบริหารสายการผลิต การบริหารงานพัสดุ และการบริหารการเงิน สามารถแยกการบริหารงานพัสดุออกมาพิจารณาหน้าที่รับผิดชอบ

การควบคุมพัสดุดังกล่าว (Inventory Control) เช่น จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้พัสดุ, จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพัสดุ, จัดทำงบประมาณพัสดุและวิธีการรายงานสมรรถนะในการจัดการพัสดุ, ประเมินปริมาณและชนิดของพัสดุที่ต้องการ, แจ้งปริมาณพัสดุที่ยังคงเหลืออยู่ในคลังไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง, จัดทำประวัติการใช้พัสดุ, ตรวจสอบปริมาณพัสดุดังกล่าว, ออกใบสั่งซื้อ

การจัดหา (Procurement) เช่น ควบคุมการสั่งซื้อให้ได้คุณภาพ

การวางแผนและควบคุมการผลิต (Production Planning and Control)

การเก็บรักษาพัสดุ (Store and Warchousing Control) เช่น ควบคุมพัสดุที่อยู่ในคลัง, จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการรับและจ่ายพัสดุ, จัดหาวิธีและดำเนินการตรวจนับจำนวนสินค้าคงคลัง, ควบคุมสินค้าค้างสต็อก, พัฒนาวิธีการจำแนกปริมาณพัสดุในบัญชีและพัสดุในคลัง

การขนย้าย (Logistics and Transportation) เช่น ติดตั้งอุปกรณ์การหีบห่อ ขนถ่าย และเก็บรักษาพัสดุภายในคลังและห้องเก็บพัสดุ

วัตถุประสงค์ในการบริหารสินค้าคงคลังเพื่อกำหนดจำนวนสินค้าคงคลังเพื่อเก็บในสต็อกสินค้า ว่าควรจะมีจำนวนเท่าใด และเมื่อไหร่ที่ควรจะมีสินค้าหรือสั่งซื้อสินค้าบริษัทส่วนใหญ่ได้รับการรักษาระดับจำนวนสินค้าคงคลังทั้งคลังทั้งด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

1) เพื่อรักษาความเป็นอิสระของการดำเนินการ การจัดให้มีวัตถุดิบที่สถานงานก็เพื่อความยืดหยุ่นในการผลิต

2) เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในความต้องการสินค้า ถ้าความต้องการสินค้าเป็นที่แน่นอนก็มีความเป็นไปได้ที่จะผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ อย่างไรก็ตาม การมีสินค้าเพื่อความปลอดภัย (Safety Stock) และสินค้ากันชน (Buffer Stock) เพื่อรับภาระความผันผวนเรื่องความต้องการสินค้าที่อาจจะเกิดขึ้น

3) ความยืดหยุ่นในตารางการผลิต สต็อกสินค้าคงคลังช่วยบรรเทาความกดดันในระบบการผลิตสินค้า ในกรณีหากระยะเวลานำส่ง (Lead Time) ยาว การวางแผนการผลิตจะต้องไหลลื่น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อปริมาณการผลิตต่ำ แต่ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งจะสูง

4) เพื่อปกป้องความผันผวนของระยะเวลาการส่งมอบวัตถุดิบ เมื่อมีการสั่งวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์ อาจมีความผันผวนในเรื่องความล่าช้าในการส่งมอบ

5) ความได้เปรียบของขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ เช่น แรงงาน ค่าโทรศัพท์ และอื่นๆ จะปรากฏเป็นต้นทุนในการสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้ง ดังนั้น การสั่งซื้อที่มีขนาดใหญ่ การจัดส่งที่มีขนาดใหญ่จะมีต้นทุนต่อหน่วยต่ำ

ในการตัดสินใจเรื่องผลกระทบที่มีต่อขนาดสินค้าคงคลัง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ต้องนำมาดังต่อไปนี้

1) ต้นทุนการเก็บรักษา (Holding Cost/Carrying Cost) ต้นทุนประเภทนี้รวมถึงค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บสินค้า การจัดการสินค้า การประกันภัย การขโมย ค่าเสียหาย ความล้าสมัย ค่าเสื่อมราคา ภาษีและค่าเสียโอกาสในการลงทุน หากค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูงมีแนวโน้มที่จะทำให้ระดับสินค้าคงคลังต่ำและมีการเติมเต็มสินค้าบ่อยขึ้น

2) ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งหรือค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนแปลงการผลิต (Setup or Production Change Cost) การผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน การนับวัตถุดิบที่จำเป็น การตั้งค่าอุปกรณ์เฉพาะ

การกรอกเอกสารที่จำเป็น การเปลี่ยนเวลาและเปลี่ยนวัตถุดิบ การเคลื่อนย้ายสต็อกวัตถุดิบก่อนหน้า สิ่งเหล่านี้มักมีค่าใช้จ่ายและก็จะเป็นการสูญเสียเวลาในการเปลี่ยนการผลิตสินค้าไปเป็นอีกชนิดหนึ่ง

3) ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (Ordering Costs) หมายถึง ค่าจัดการและค่าใช้จ่ายด้านธุรการในการจัดซื้อหรือการผลิต

4) ค่าใช้จ่ายในสถานะสินค้าขาดมือ (Shortage Costs) เมื่อสต็อกวัตถุดิบหมด จะมีการสั่งซื้อสต็อกเพิ่มเพื่อเติมเต็มสต็อกวัตถุดิบนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาระดับความต้องการวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายจากการที่สต็อกวัตถุดิบหมดให้สมดุลกัน

2.3.2 ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Control System)

ภาระงานอันหนักประการหนึ่งของการบริหารสินค้าคงคลัง คือ การลงบัญชีและการตรวจนับสินค้าคงคลัง เพราะแต่ละธุรกิจจะมีสินค้าคงคลังหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดมีความหลากหลาย ทำให้การตรวจนับสินค้าคงคลังต้องใช้พนักงานจำนวนมากเพื่อให้ได้จำนวนที่ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อที่จะได้ทราบว่าชนิดสินค้าคงคลังที่เริ่มขาดมือต้องซื้อมาเพิ่ม ละปริมาณการซื้อที่เหมาะสม ระบบการควบคุมสินค้าคงคลังที่มีอยู่ 3 วิธี คือ

1) ระบบสินค้าคงคลังอย่างต่อเนื่อง (Continuous Inventory System Perpetual System) เป็นระบบสินค้าคงคลังที่มีวิธีการลงบัญชีทุกครั้งที่มีการรับและจ่ายของ ทำให้บัญชีคุมยอด แสดงยอดคงเหลือที่แท้จริงของสินค้าคงคลังอยู่เสมอ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการควบคุมสินค้าคงคลังรายการที่สำคัญที่ปล่อยให้ขาดมือไม่ได้ แต่ระบบนี้เป็นวิธีที่มีค่าใช้จ่ายด้านงานเอกสารค่อนข้างสูง และต้องใช้พนักงานจำนวนมากจึงดูแลการรับจ่ายได้ทั่วถึง

2) ระบบสินค้าคงคลังเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System) เป็นระบบสินค้าคงคลังที่มีวิธีการลงบัญชีเฉพาะในช่วงเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น เช่น ตรวจนับและลงบัญชีทุกปลายสัปดาห์หรือปลายเดือน เมื่อของถูกเบิกไปก็จะมีคำสั่งซื้อเข้ามาเติมให้เต็มระดับที่ตั้งไว้ ระบบนี้เหมาะกับสินค้าที่มีการสั่งซื้อและเบิกใช้เป็นช่วงเวลาที่แน่นอน ข้อดีของระบบสินค้าคงคลังแบบต่อเนื่อง มีสินค้าคงคลังเผื่อขาดมือน้อยกว่า โดยจะเผื่อสินค้าไว้เฉพาะช่วงเวลารอคอยเท่านั้นแต่ละระบบเมื่อสิ้นงวดต้องเผื่อสินค้าไว้ทั้งช่วงเวลารอคอย และเวลาระหว่างการสั่งซื้อแต่ละครั้ง รวมไปถึงการใช้จำนวนการสั่งซื้อคงที่ซึ่งจะทำให้ได้ส่วนลดปริมาณได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถตรวจสินค้าคงคลังแต่ละตัวอย่างอิสระและเจาะจงเข้มงวดเฉพาะรายการที่มีราคาแพงได้เรียบร้อยข้อดีของระบบสินค้าคงคลังเมื่อสิ้นงวดใช้เวลาน้อยกว่าและเสียค่าใช้จ่ายในการควบคุมน้อยกว่าระบบต่อเนื่องเหมาะกับการสั่งซื้อจากผู้ขายรายเดียวกันหลายๆชนิด เพราะจะได้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสาร ลดค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ สะดวกต่อการตรวจนับยิ่งขึ้นและค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังต่ำกว่า

3) ระบบการจำแนกสินค้าคงคลังเป็นหมวดเอบีซี (ABC) ระบบนี้เป็นวิธีการจำแนกสินค้าคงคลังออกเป็นแต่ละประเภทโดยพิจารณาปริมาณและมูลค่าของสินค้าคงคลังแต่ละรายการเป็นเกณฑ์เพื่อลดภาระในการดูแล ตรวจจับ และควบคุมสินค้าคงคลังที่มีอยู่มากมาย โดยมีเกณฑ์ในการจำแนกดังนี้

A เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณน้อย (5-15% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) แต่มีมูลค่ารวมค่อนข้างสูง (70-80% ของมูลค่าทั้งหมด)

B เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณปานกลาง (30% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) และมีมูลค่ารวมปานกลาง (15% ของมูลค่าทั้งหมด)

C เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณมาก (50-60% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) แต่มีมูลค่ารวมค่อนข้างต่ำ (5-10% ของมูลค่าทั้งหมด)

การจัดคลังสินค้า หมายถึง การดำเนินงานคลังสินค้าเป็นการจัดวางสินค้าอย่างมีระเบียบและดูแลสินค้าไว้ในพื้นที่ที่เก็บรักษาของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคลังสินค้า โรงเก็บสินค้าหรือพื้นที่เก็บสินค้ากลางแจ้ง ให้สินค้าอยู่ในสภาพพร้อมสำหรับการจัดส่งออกไป การเก็บรักษาเริ่มต้นตั้งแต่ การรับสินค้าเข้ามาจนถึงการจัดเตรียมสินค้าเพื่อส่งออกจากคลังสินค้า นอกจากใช้ในส่วน of สินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์แล้วการดำเนินการจัดเก็บดังกล่าวสามารถใช้กับวัตถุดิบได้เช่นกัน การจัดผังบริเวณของการเก็บรักษาแบบต่างๆ ควรพิจารณาถึงสิ่งอำนวยความสะดวก แผนการเก็บรักษาระบบ ตำแหน่งการจัดเก็บ ตลอดจนถึงระเบียบปฏิบัติงานและการควบคุมบริหาร

2.3.3 ผังคลังสินค้าและการออกแบบ

ผังสินค้าและการออกแบบและการจัดผังสินค้า ผู้บริหารจะพบคำถามสำคัญว่าจะจัดเก็บสินค้าใดในคลังสินค้า ซึ่งการจัดเก็บคลังสินค้าเหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละธุรกิจ คลังสินค้าที่ดีควรมีการจัดผังโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) สามารถเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บ (ใช้พื้นที่ได้เกิดประโยชน์สูงสุด)
- 2) ปรับปรุงการไหลของสินค้า (เข้าถึงสินค้าได้ไว)
- 3) ลดต้นทุน (ใช้แรงงานและเวลาได้เกิดประโยชน์สูงสุด)
- 4) ปรับปรุงการให้บริการลูกค้า
- 5) ปรับปรุงบรรยากาศการทำงาน

2.3.4 การเก็บรักษาวัสดุ

การเก็บรักษาวัสดุประเภท MRO (Maintenance Repair and Operation Items) หมายถึง วัสดุที่ใช้ในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร เครื่องยนต์ที่ใช้ในโรงงานและครอบคลุมถึงวัสดุทั่วไปที่ใช้ใช้ในการปฏิบัติการเป็นประจำเช่น ครุภัณฑ์ทั่วไป ของใช้สำนักงาน เครื่องเขียนแบบพิมพ์ และอุปกรณ์ป้องกันภัย เป็นต้น มีความสำคัญต่อการซ่อมบำรุง ดังนั้นจึงต้องได้รับการเอาใจใส่ในการจัดเก็บ การยกขนเคลื่อนย้าย และ

คุณภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งคำแนะนำในการจัดเก็บต่อไปนี้จะช่วยลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภายในคลังพัสดุ

1) วัสดุประเภทราคาต่ำ (Free Stock) เช่น ราคาหน่วยละ 10-20 บาท หรือไม่เกิน 50 บาท วัสดุประเภทนี้มักมีอายุต้องการสูง จำหน่ายๆ เช่น นัต ตะปูเกลียว ถ่านไฟฉาย กระดาษทราย พัสตุรายการเหล่านี้ควรแยกออกมาทำการบริหารให้การเบิกจ่ายง่ายขึ้น อาจไม่ต้องใช้ใบเบิก ให้ดำเนินการคล้ายซูเปอร์มาร์เก็ต เข้ามาซื้อแล้วผ่านเคาน์เตอร์จ่ายออกโดยมีระบบบันทึกค่าใช้จ่ายผ่านศูนย์ค่าใช้จ่ายอาจใช้ระบบบาร์โค้ด และใช้ระบบเฉลี่ยราคาเป็นราคาเดียว

2) วัสดุมีน้ำหนักมากและหมุนซ้ำ

2.1) ควรจัดเก็บอยู่ใกล้ทางสัญจรหลักและใกล้ประตูด้านตรงข้ามกับประตูหลัก

2.2) ควรจัดวางไว้ ณ ที่สามารถใช้เครื่องทุ่นแรง เช่น รถยกหรือรถรางเลื่อนเข้าไปถึงได้หลีกเลี่ยงการวางพัสดุบังทางกันและกัน ควรมีใช้ร่องให้มีการกระจายน้ำหนักกดพื้นหลายจุด

2.3) อะไหล่ชิ้นเล็กชิ้นน้อยและพัสดุทำให้อย่างอื่น Mai University ควรจัดเรียงอยู่บนชั้นหรือถาดชิ้นเล็กค่อนข้างมาก ควรเก็บในตู้ลิ้นชัก

2.4) พัสตุที่อาจหายได้ง่าย เช่น วัสดุประเภทเครื่องมือ และวัสดุประเภทใช้ได้ในบ้านเรือนรองเท้าปลอดภัย ถุงมือ รวมถึงพัสดุที่อาจนำไปขายได้ พัสตุประเภทนี้การจัดเก็บบอกไว้ในห้องต่างหาก และล็อกกุญแจได้

2.3.5 ข้อเสนอแนะในการเก็บพัสดุ

1) การจัดวางและจัดเรียงพัสดุควรเป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่แบ่งแยกเป็นประเภทจัดเก็บตามชนิด ขนาด ให้สามารถค้นหาได้เร็ว จัดระบบสถานที่เก็บ มีป้ายกำกับวัสดุ ระบุหมายเลขพัสดุ จำนวนคงเหลือหลังสุด

2) ดูแลป้องกันสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันมิให้พัสดุเสียหาย หรือสูญหาย จากสภาพอากาศเป็นพิษ/สนิม และจากการถูกนำออกไปโดยไม่ถูกต้อง ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

2.1) ไม่ควรกองพัสดุดีกับพื้นโดยตรงควรมีสั่งรองรับ

2.2) ควรจัดให้มีพื้นที่รับพัสดุไว้โดยเฉพาะ และควรแยกให้ห่างจากพื้นที่จ่ายพัสดุ

2.3) ควรมีช่องไฟประมาณ 50 เซนติเมตร ควรมีทางเดินได้โดยรอบ

2.4) การเก็บพัสดุไม่ควรวางปิดทางกันและกัน

2.5) แนะนำให้วางผังเก็บตีเส้นกอมกับ และการสัญจรภายในคลัง

2.6) พยายามจัดวางพัสดุอย่างปราณีต ไม่สุมกองจนไม่สามารถนับได้ หรือต้องชัก

ลากทำการ จ่ายลำบาก

- 2.7) หลีกเลี่ยงการวางพัสดุหนักไว้ชั้นบน ควรเก็บไว้ชั้นล่าง
- 2.8) ต้องคำนึงถึงสุขอนามัยหลังสินค้า ความชื้น ฝนสาด น้ำซัง ความสกปรกปนเปื้อนต่างๆที่จะทำให้พัสดุเสียหายเสื่อมสภาพได้เร็ว
- 2.9) ควรมีและรักษาป้ายกำกับพัสดุไว้ตลอดเวลา
- 2.10) ระบบสถานที่จัดเก็บ รหัสที่เก็บ ควรลงในรายการรับพัสดุด้วยเพื่อจะได้ปรับข้อมูลรหัสที่ เก็บพัสดุของพัสดุทุกรายการให้ทันเหตุการณ์ไว้ตลอดเวลา
- 2.11) เศษของกล่อง ควรมีกล่องเดียว
- 2.12) การตรวจนับต้องตรวจสอบคุณภาพด้วย
- 2.13) ไม่วางพัสดุสิ่งของบนทางสัญจรในคลัง และต้องรักษาเส้นทางสัญจรให้สะอาด

2.3.6 นโยบายและระบบการเก็บสินค้า

การวางแผนการจัดเก็บจะเป็นการคำนวณเพื่อกำหนดว่าจะเก็บสินค้าแต่ละชนิดจะใช้ช่องเก็บกี่ช่อง สินค้าแต่ละชนิดควรจะใช้ช่องเก็บแบบไหน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายที่ใช้ ได้แก่

1) Dedicated Storage Location Policy การเก็บสินค้าตามที่กำหนดไว้การจัดเก็บประเภทนี้จะมีการระบุแหล่งที่จัดเก็บแน่นอนสำหรับสินค้าแต่ละประเภทใน คลังสินค้า แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

- 1.1) การจัดเก็บตามลำดับของชิ้นส่วน (Part Number Sequence)
- 1.2) การเก็บตามอัตราการใช้ (Usage rates)
- 1.3) การเก็บตามระดับกิจกรรม (Activity Level) การจัดเก็บแบบกำหนดตำแหน่งนี้จะจัดการพื้นที่การจัดเก็บให้เหมาะสมกับสินค้าแต่ละรายการ ถ้ารายการนั้นมีปริมาณสินค้ามากก็จะจัดสรรพื้นที่การจัดเก็บไว้มาก ถ้าปริมาณน้อยก็จัดสรร พื้นที่น้อยตามไปด้วย จึงควรพิจารณาระบบการจัดเก็บดังนี้
- 1.4) พื้นที่การจัดเก็บต้องมีความเหมาะสมกับสินค้า
- 1.5) พื้นที่ที่จองไว้ต้องเหมาะสมกับขนาดและน้ำหนักของสินค้า

พิจารณาเงื่อนไขและข้อกำหนดของสินค้า สินค้าที่จัดเก็บต้องมีการกำหนดความสูง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น จัดให้สินค้าสามารถเข้าออกได้สะดวก

ในการคำนวณหาพื้นที่ในการจัดเก็บสำหรับวิธีการนี้ มีตัวแปรหลัก 2 ตัวตัวคือ Part Number Sequence และ Throughput-based dedicated storage ซึ่งแนวทางในการหาพื้นที่จัดเก็บแบบ Dedicated นั้นสามารถทำได้ดังนี้

วิธีที่ 1: Space Requirements

วิธีที่ 2: Sizing on the Basis of Service Levels

วิธีที่ 3: Sizing on the basis of Costs

วิธีที่ 4: Assigning Products to Storage/Retrieval Locations

2) Randomized storage Location Policy การจัดเก็บแบบสุ่ม เป็นการจัดเก็บสินค้าลงในที่ว่างที่ใกล้ที่สุด เมื่อเวลานำสินค้าออกไปใช้จะยึดหลักเข้าก่อน ออกก่อน การจัดเก็บประเภทนี้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่มากที่สุด

3) Class-based dedicated storage Location Policy การจัดเก็บแบบแบ่งกลุ่มสินค้าเป็นการผสมผสานระหว่างวิธีการแบบสุ่มและการกำหนดพื้นที่จัดเก็บ ซึ่งจะสามารถช่วยให้ลดจำนวนช่องเก็บได้ และยังหาตำแหน่งของสินค้า หรือจัดวางได้เหมาะสมกับกลุ่มของสินค้าได้ง่ายขึ้น โดยจะทำการแบ่งกลุ่มสินค้าที่มีลักษณะคล้ายๆกัน โดยสามารถจัดได้เป็น 3 ประเภท สินค้าที่เข้ากันได้ (Compatibility) สินค้าที่เก็บไว้มีความความกลมกลืนกัน หรือไม่มีข้อห้ามในการจัดเก็บไว้ด้วยกัน

3.1) สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (Complementarily) สินค้าที่มีการสังควคู่กับ
เรียบร้อย

3.2) สินค้าที่ได้รับความนิยม (Popularity) โดยพิจารณาจากอัตราการหมุนเวียนของ
สินค้าคงคลัง

3.3) Shared storage Location Policy แบ่งส่วนการจัดเก็บ โดยเป็นแนวทางในการลดพื้นที่ว่างจากการจัดเก็บแบบกำหนดตำแหน่ง เหมาะสำหรับสินค้าที่มีการเคลื่อนไหว หรือมีอัตราการหมุนเวียนที่เร็ว

2.4 ระบบสินค้าคงคลัง

สินค้าคงคลัง หมายถึง สินค้าและวัสดุที่เก็บไว้อยู่ในกระบวนการผลิต ทั้งก่อนผลิต ระหว่างผลิต และผลิตสำเร็จรอจำหน่าย ในบางบริบทอาจหมายถึงสินค้าสำเร็จเท่านั้น สินค้าคงคลังถือว่าเป็นสินทรัพย์ขององค์กรธุรกิจ และเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินธุรกิจขาดตอน จึงจำเป็นต้องมีการจัดการสินค้าคงคลัง

2.4.1 ประเภทของสินค้าคงคลัง

1) วัตถุดิบ (Raw materials) เป็นสิ่งที่ผู้ผลิตนำมาใช้ในกระบวนการผลิต หรือแปรรูปให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปขึ้นมามีจำหน่ายในภายหลัง รวมถึงอาจรวมถึงสิ่งของที่บริษัทหรือผู้ผลิตเลือกซื้อมาจากบริษัทอื่นๆ ด้วย

2) งานที่อยู่ในกระบวนการผลิต (Work in progress) เป็นสินค้าที่มีขั้นตอนในการผลิตที่ค่อนข้างจะซับซ้อน หรือ หลายขั้นตอน ทำให้มีการทำงานที่อยู่ในกระบวนการผลิตขึ้นมาก่อนที่จะนำไปในกระบวนการต่อไป โดยงานในกระบวนการผลิตนั้น จะเป็นสินค้าคงคลังที่ผลิต แปรรูป ที่อยู่ในลักษณะที่ไม่สมบูรณ์ รอการแปรรูปอีกรอบเพื่อให้สินค้าพร้อมจำหน่าย

3) สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) เป็นสินค้าที่ถูกผลิตออกมาสมบูรณ์แบบแล้ว และพร้อมที่จะนำไปวางจำหน่ายให้กับลูกค้า โดยกระบวนการผลิตสินค้าในแต่ละขั้นตอนก็จะมีการตรวจเช็ค

คุณภาพของสินค้าทุกชิ้นและทุกสินค้าก่อนนำไปจำหน่าย ดังนั้นสินค้าสำเร็จรูปก็คือการสต็อกสินค้าที่พร้อมนำไปจำหน่าย

4) วัสดุ อุปกรณ์สำหรับซ่อมบำรุง เป็นสิ่งที่ไม่ได้ใช้ในกระบวนการสร้างหรือผลิตโดยตรง แต่จะถูกใช้ในการซ่อมแซมการผลิตสินค้า เช่น น้ำมันหล่อลื่นที่ถูกใช้งานกับเครื่องจักรในโรงงาน หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในคลังสินค้า

2.4.2 วิธีตรวจนับสินค้าคงคลัง

การตรวจนับสินค้าคงเหลือ เป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารจัดการคลังสินค้าของธุรกิจ โดยวิธีตรวจนับสินค้าคงเหลือ มี 2 วิธี

1) วิธีตรวจนับสินค้าคงเหลือแบบครั้งเดียว ตรวจนับสินค้าคงเหลือแบบครั้งเดียว เป็นการตรวจนับสินค้าทั้งหมดในคลังสินค้าภายในครั้งเดียว อาจจะทำปีละ 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบจำนวน และตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าในคลังสินค้า วิธีนี้มักจะใช้ในกรณีที่ต้องการประเมินสถานะสินค้าคงเหลือ หรือต้องการทำรายงานการตรวจนับประจำปี หรือตามนโยบายขององค์กร

2) วิธีตรวจนับสินค้าคงเหลือแบบวนรอบ การตรวจนับสินค้าคงเหลือแบบวนรอบ เป็นกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนสินค้าคงเหลือในสต็อก โดยทำการนับสินค้าบางส่วนอย่างต่อเนื่อง หรือนับบ่อย ๆ ไม่ใช่การนับแบบครั้งเดียวต่อปี ซึ่งวิธีการนับแบบนี้จะให้ธุรกิจสามารถตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าคงเหลือได้อย่างแม่นยำ โดยไม่จำเป็นต้องทำการตรวจนับสต็อกทั้งหมดในครั้งเดียวที่มักจะเกิดความยุ่งยาก และมักจะต้องใช้แรงงานจำนวนมาก

2.5 อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

อัตราส่วนการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง คือ อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงจำนวนครั้งที่บริษัทหมุนเวียนสินค้าคงคลังในช่วงเวลาที่กำหนด จากนั้น บริษัทสามารถหารจำนวนวันในช่วงเวลานั้น ซึ่งโดยทั่วไปคือปีงบประมาณด้วยอัตราส่วนการหมุนเวียนสินค้าคงคลังเพื่อคำนวณจำนวนวันโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการขายสินค้าคงคลัง

อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังสามารถช่วยให้ธุรกิจตัดสินใจเกี่ยวกับราคา การผลิตการตลาดและการจัดซื้อได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นหนึ่งในอัตราส่วนประสิทธิภาพทั่วไปที่บริษัทต่างๆ สามารถใช้เพื่อวัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของตน

อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังวัดประสิทธิภาพในการใช้สินค้าคงคลังของบริษัท โดยการหารต้นทุนสินค้าที่ขายด้วยมูลค่าสินค้าคงคลังเฉลี่ยในระยะเวลาที่กำหนด อัตราส่วนการหมุนเวียนสินค้าคงคลังมีประโยชน์สำหรับการเปรียบเทียบบริษัทที่คล้ายคลึงกันเท่านั้น และมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ค้าปลีก

อัตราการผลิตสินค้าคงคลังที่ค่อนข้างต่ำอาจเป็นสัญญาณของยอดขายที่อ่อนแอหรือสินค้าคงคลังส่วนเกิน ในขณะที่อัตราส่วนที่สูงขึ้นบ่งบอกถึงยอดขายที่แข็งแกร่งแต่ก็อาจบ่งชี้ว่ามีการจัดเก็บสินค้าคงคลังไม่เพียงพอได้เช่นกัน

นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงต้นทุนอย่างรวดเร็ว และปัจจัยตามฤดูกาลอาจทำให้การเปรียบเทียบการผลิตสินค้าคงคลังผิดพลาดได้

อัตราการผลิตสินค้าคงคลังคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการผลิตสินค้าคงคลัง} = \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย}$$

2.5.1 ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการผลิตสินค้าคงคลัง

ความเป็นฤดูกาล : ผลผลิตในอุตสาหกรรมตามฤดูกาล เช่น แฟชั่นหรืออุปกรณ์กลางแจ้ง จะมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเวลาเฉพาะของปี ซึ่งส่งผลกระทบต่ออัตราการผลิตสินค้าคงคลัง

วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ : ผลิตภัณฑ์ในแต่ละช่วงของวงจรชีวิต ตั้งแต่ช่วงแนะนำ ไปจนถึงช่วงที่เริ่มจำหน่าย และช่วงที่เสื่อมถอย มีผลกระทบต่ออัตราการผลิตสินค้าคงคลัง ผลิตภัณฑ์ใหม่จะมีอัตราการผลิตสินค้าคงคลังที่เร็วกว่า ในขณะที่ผลิตภัณฑ์เก่าอาจมีอัตราการผลิตสินค้าคงคลังที่ช้าลง

กลยุทธ์ทางการตลาด : การส่งเสริมการขายและแคมเปญการขายสามารถกระตุ้นอัตรายอดขายได้ชั่วคราว ในขณะที่การตลาดที่ไม่เพียงพออาจส่งผลให้มีสินค้าคงคลังมากเกินไปและอัตรายอดขายลดลง การเข้าใจปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้ธุรกิจสามารถจัดการสินค้าคงคลังได้ดีขึ้น และปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2.5.2 อัตราการผลิตสินค้าคงคลังจำแนกตามอุตสาหกรรม

ลักษณะของอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่คุณขายจะส่งผลกระทบต่ออัตราการผลิตสินค้าคงคลังในอุดมคติของคุณ แม้ว่าอัตราส่วนที่สูงจะมีความสำคัญในบางภาคส่วน แต่ภาคส่วนอื่นๆ อาจดำเนินงานด้วยอัตราการผลิตสินค้าคงคลังที่ต่ำ มาดูอัตราการผลิตสินค้าคงคลังที่ดีที่สุดสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ กัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อินทัช ประชนันท์ และ จันทร์จิรา สอนดา (2564) ศึกษาการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคลังสินค้า และการจัดเก็บสินค้า กรณีศึกษาบริษัท เอ็กซ์เพส จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการสินค้าคงคลังขาดประสิทธิภาพและนำเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังโดยการศึกษาข้อมูลจากสภาพแวดล้อมจริง จัดเก็บข้อมูลสินค้าคงคลัง การสัมภาษณ์พนักงานผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสินค้าคงคลัง จากนั้นทำการวิเคราะห์หาปัญหา นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ให้เข้าใจถึงความหมาย และนำสิ่งที่ผิดพลาดมาแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผลการวิจัย พบว่า 1.) สาเหตุของปัญหา

จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน คือไม่มีระบบการจัดการสินค้ามาตรฐานเหมาะสมในการจัดเก็บ กระบวนการดูแลระบบการจัดการคลังสินค้ายังไม่เป็นระเบียบเกิดความผิดพลาดในด้านจำนวนสินค้าจัดเก็บ การเบิกจ่ายหรือการเตรียมของส่งลูกค้าเกิดความผิดพลาดเกิดการสูญเสียในเรื่องการส่งมอบชิ้นงานล่าช้าไม่ทัน ตามกำหนดเวลาเกิดปัญหาการดำเนินงานผลิตขาดช่วงไปในบางผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการ จัดเตรียมผลิตภัณฑ์ส่งลูกค้าและ 2.) แนวทางการแก้ไขเพื่อลดความสูญเสียเปล่าด้วยหลัก ECRS พบว่า E=การ กำจัด (Eliminate) ในส่วนการผลิตที่มากเกินไปจนความจำเป็น ลดการเคลื่อนย้ายที่ไม่จำเป็น C=การรวมกัน (Combine) สามารถลดการทำงานที่ไม่จำเป็นโดยการรวมขั้นตอนเข้าด้วยกัน R=การจัดใหม่ (Rearrange) การจัดหาขั้นตอนใหม่เพื่อลดกระบวนการบางอย่างที่ไม่จำเป็น S=การทำให้งาน (Simplify) การปรับปรุงการ ทำงานให้ง่ายและสะดวกขึ้น จากการแบ่งกลุ่มสินค้าคงคลังตามลำดับประเภท ขนาด วัสดุและความสำคัญ การ กำหนดความถี่ในการตรวจนับสินค้าคงคลังทำให้ข้อมูลสินค้าคงคลังมีความแม่นยำจากเดิม 55%เป็น 95% เพิ่มขึ้น 40% ปัญหาการดำเนินงานผลิตขาดช่วงลดลงเดิม 50% เหลือ 20% รวมถึงประสิทธิภาพในการส่งมอบ ลูกค้าจากเดิม 80% เป็น 100% สามารถช่วยให้คลังสินค้าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าและ เพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า

ธัญวรรณ ทะสวดก (2563) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO 2013 กับประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร งานวิจัย นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO 2013 กับ ประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิง สำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามสำรวจ ข้อมูลและวิเคราะห์ถดถอยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2563 ถึงวันที่ 20 กรกฎาคม 2563 ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของการ ควบคุมภายใน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศและ การสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ขณะที่ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผลไม่พบความสัมพันธ์

นายกฤษณะ ชูภา และ นางสาวนัยน์พร เกตุวิริยะกุล (2560) การจัดการสินค้าคงคลัง : กรณีศึกษา ร้านค้าปลีก-ค้าส่ง ร้านค้ากรณีศึกษาเป็นร้านค้าปลีก - ค้าส่ง ซึ่งมีสินค้าที่หลากหลาย การสั่งซื้อสินค้าจาก ประสพการณ์ของพนักงานอาจทำให้จำนวนการสั่งซื้อมีปริมาณมากเกินไป ส่งผลให้ต้นทุนจมอยู่กับ สินค้า สูญเสียโอกาสในการนำเงินไปลงทุนในด้านอื่นๆ และยากต่อการตรวจสอบสินค้าคงคลัง ทำให้ อาจจะพบสินค้า เสียหาย หรือสินค้าขาดมือจนไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งเป็นการเปิด ช่องทางให้กับคู่แข่งได้ โครงการงาน นี้ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมช่วยในการจัดการและควบคุมปริมาณ สินค้าคงคลัง สำหรับร้านค้ากรณีศึกษา โดย โปรแกรมสามารถแบ่งประเภทของสินค้าเพื่อให้ทราบถึง ลำดับความสำคัญของสินค้าในการจัดการสินค้าคง คลัง ด้วยการใช้เครื่องมือ ABC Analysis โดย รายการสินค้าประเภท A จะมีมูลค่าสูง มีร้อยละมูลค่าสะสม

เท่ากับ 75 ของมูลค่าทั้งหมด รายการ สินค้าประเภท B จะมีมูลค่าปานกลาง มีร้อยละมูลค่าสะสมเท่ากับ 15 และรายการสินค้าประเภท C จะมีมูลค่าต่ำ มีร้อยละมูลค่าสะสมเท่ากับ 10 การสั่งซื้อสินค้าใช้นโยบายจุดสั่งซื้อใหม่ (Re Order Point: ROP) เพื่อกำหนดจุดสั่งซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อจะแสดงในรูปของปริมาณการสั่งที่ประหยัด (Economic Order Quantity : EOQ) และปริมาณการสั่งซื้อที่พิจารณาถึงระดับการสั่งซื้อ (Order Up to Level) เพื่อไม่ให้มีปริมาณสินค้าคงคลังสูงกว่าระดับสูงสุดที่ได้กำหนด เพื่อช่วยควบคุมปริมาณ สินค้าคงคลังของร้านค้ากรณีศึกษา

สมนึก จงไพบุลย์กิจ และ สมยศ วิวรรณอนันย์ (2559) ศึกษาเรื่อง การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับ – การจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิด COSO การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในการรับ – จ่าย สินค้าคงเหลือ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับข้อกำหนดของการควบคุมภายในตามแนวของ COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) โดยวิธีการศึกษาเป็นการประเมินการควบคุมภายในตามแนวของ COSO กับการควบคุมภายในของกรณีศึกษาหน่วยผลิตและจำหน่ายยา พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบสินค้าคงเหลือทั้งหมด 4 ฝ่าย ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น 43 คนการสังเกตการณ์จากการปฏิบัติงาน และการศึกษาจากวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณมาผลการศึกษารับรองการปฏิบัติงานรวมทั้ง การประเมินควบคุมภายในตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO พบว่า หน่วยงานผลิตและจำหน่ายยา มีจุดอ่อนในองค์ประกอบของกิจกรรมการควบคุม เนื่องจากมีการสะสมของการขออนุมัติจำหน่ายทรัพย์สิน ขาด/เสียหายหาย/ใช้การไม่ได้/เสื่อมสภาพ/หรือสูญไป และไม่มีการตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้น ประกอบกับพนักงานที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจ และการไม่ปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ดังนั้นควรมีการวางแผนและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนอย่างเคร่งครัด ควรมีการฝึกอบรมแก่พนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการควบคุมภายในที่ดีและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงคลังต่อไป

กิตติพงษ์ โกษณะสมบัติ (2557) ได้ทำการศึกษาถึงการประเมินผลระบบควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กรณีศึกษา หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อประเมินผลการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีระบบควบคุมภายในที่ดี เมื่อพิจารณาใน องค์ประกอบ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผลมีระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี ในด้านของปัญหาและอุปสรรค ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในเท่าที่ควรทำให้กิจกรรมการควบคุมลดประสิทธิภาพและประสิทธิผลลง ด้านการประเมินความเสี่ยง พบว่า บางหน่วยงานการประเมิน

ความเสี่ยงยังไม่ครอบคลุมในทุกกิจกรรม ด้านกิจกรรมการควบคุม พบว่า สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอาจส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าบางหน่วยงานยังมีการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีไม่ถูกต้องเนื่องจากยังขาด ความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่ายังไม่มีมาตรการที่เข้มงวด ชัดเจนในการติดตามการปรับปรุงแก้ไข บางหน่วยงานไม่ตระหนักถึงความสำคัญทำให้ดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขล่าช้า

ดวงมณี เกตุแก้ว (2557) ศึกษาเรื่อง การประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือประเภทคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือตามแนวคิดของ COSO ประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ และประเมินการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ ศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมภายใน และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือกับการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือพนักงานฝ่ายคลังสินค้าและจัดส่ง บริษัทกรณีสึกษา จำนวน 15 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ ตามแนวความคิดของ COSO อยู่ในระดับพอใช้ การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่องระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ และการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ อยู่ในระดับดี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศหญิงและเพศชายมีการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือแตกต่างกัน และความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าน้ำค้างเหลือ ด้านการจัดสินค้าน้ำค้างออกจากคลัง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด (Quantitative Research) ผู้ศึกษาได้ใช้ระบบวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีสาระสำคัญในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด จำนวน 22 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือใช้ในการศึกษามี ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ความพึงพอใจความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

3) ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา สืบค้นข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด เพื่อสร้างและพัฒนาแบบสอบถามขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

2) นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษา และตรวจสอบข้อคำถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องเหมาะสม

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้จัดทำได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามให้ กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด จำนวน 22 คน

3.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตรวจสอบความถูกต้อง และนับจำนวนของแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามจำนวน และนำแบบสอบถามทั้งหมดรวมถึงอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.2 เกณฑ์การให้คะแนนและการประเมินผล แบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 มาตราส่วน

มากที่สุด	หมายถึง	5 คะแนน
มาก	หมายถึง	4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50 - 3.39	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

4.1.1 เพื่อการศึกษาความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

4.2.2 เพื่อการศึกษาระบบการบริหารสินค้าคงคลังของบริษัท ABC ที่นำเอาระบบการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสัญลักษณ์ที่ใช้ในกระบวนการคำนวณและแปลผลข้อมูลมีดังนี้

4.2.1 ค่าร้อยละ

สูตรคำนวณ ค่าร้อยละ = $\frac{X \times 100}{n}$

เมื่อ $\times$ แทน จำนวนที่ได้
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตรคำนวณ $\bar{X} = \frac{\sum X_i}{n}$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX_i แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

4.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรคำนวณ. $SD = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	19	86.40
หญิง	3	13.60
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.4 และรองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	3	13.60
25 – 35 ปี	12	54.50
มากกว่า 35 ปี	7	31.80
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมา มีอายุมากกว่า 35 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 และน้อยที่สุด มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมปลาย	7	31.80
ปวส.	13	59.10
ปริญญาตรี	2	9.10
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปวส. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมปลาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 และน้อยที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานขาย	17	77.30
แอดมิน/ธุรการ	2	9.10
ผู้จัดการ	3	13.60
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด ส่วนใหญ่มีตำแหน่งพนักงานขาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 รองลงมามีตำแหน่งผู้จัดการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และน้อยที่สุด มีตำแหน่งแอดมิน/ธุรการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	4	18.20
1 – 3 ปี	13	59.10
มากกว่า 3 ปี	5	22.70
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 3 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 3 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมของการควบคุม

การวิเคราะห์ความพึงพอใจ สภาพแวดล้อมของการควบคุม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1) บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO	4.68	0.481	มากที่สุด
2) บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน	4.77	0.528	มากที่สุด
3) บริษัทมีนโยบาย วิธีการ กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานและกระบวนการแก้ไขปัญหา และรักษาสินค้าคงคลัง	4.63	0.492	มากที่สุด
4) บริษัทได้จัดให้มีโครงสร้างการรายงาน การรับ – เบิกจ่ายสินค้าคงคลังตามมาตรการการควบคุมภายใน	4.63	0.657	มากที่สุด
สภาพแวดล้อมของการควบคุม	4.68	0.416	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมของการควบคุมภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.416

เมื่อพิจารณาคูการบริษัท ABC จำกัด ของสภาพแวดล้อมการควบคุม บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.481 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บริษัทได้จัดให้มีโครงสร้างการรายงาน การรับ – เบิกจ่ายสินค้าคงคลังตามมาตรการการควบคุมภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.657 อยู่ในระดับมากที่สุด ในข้อที่ 3 บริษัทมีนโยบาย วิธีการ กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานและกระบวนการแก้ไข

ปัญหา และรักษาสินค้าคงคลัง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจกิจกรรมความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความพึงพอใจ กิจกรรมความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึง พอใจ
1) บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง	4.68	0.476	มากที่สุด
2) บริษัทมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในสินค้าคงคลัง	4.45	0.670	มาก
3) มีการตรวจนับสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ	4.63	0.581	มากที่สุด
กิจกรรมความเสี่ยง	4.59	0.492	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีความพึงพอใจกิจกรรมความเสี่ยงภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492

เมื่อพิจารณากิจกรรมความเสี่ยงของบริษัท ABC จำกัด ของกิจกรรมความเสี่ยง มีการตรวจนับสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.476 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บริษัทมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.670 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจกิจกรรมการควบคุม

การวิเคราะห์ความพึงพอใจ กิจกรรมการควบคุม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึง พอใจ
1) รับรู้การรับ - เบิกจ่ายสินค้าในการจัดจำหน่าย	4.54	0.595	มากที่สุด
2) คัดแยกสินค้าคงคลังที่ชำรุดและสินค้าใกล้ หมดอายุ	4.63	0.492	มากที่สุด
3) การเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังโดยวิธีการเช็ค คลังสินค้าด้วยมือ ทำให้สะดวกรวดเร็วในการ รับรู้สินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง	4.77	0.611	มากที่สุด
4) วิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือมีความแม่นยำ และเหมาะสม	4.59	0.666	มากที่สุด
กิจกรรมการควบคุม	4.65	0.404	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีความพึงพอใจกิจกรรมการควบคุมภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404

เมื่อพิจารณากิจกรรมบริษัท ABC จำกัด ของกิจกรรมการควบคุม การเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังโดยวิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือ ทำให้สะดวกรวดเร็วในการรับรู้สินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.611 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ คัดแยกสินค้าคงคลังที่ชำรุดและสินค้าใกล้หมดอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือมีความแม่นยำและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.606 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ รับรู้การรับ - เบิกจ่ายสินค้าในการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.595 อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจสารสนเทศและการสื่อสาร

การวิเคราะห์ความพึงพอใจ สารสนเทศและการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1) สารสนเทศที่นำมาใช้งานมีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง	4.86	0.351	มากที่สุด
2) สารสนเทศมีการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนทั่วทั้งองค์กร	4.77	0.528	มากที่สุด
3) การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารมีความถี่ที่เหมาะสม	4.63	0.581	มากที่สุด
4) บทบาทการสื่อสารของผู้บริหารในองค์กรมีช่องทางที่เพียงพอเหมาะสม	4.86	0.467	มากที่สุด
5) องค์กรมีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่เพียงพอเหมาะสม	4.54	0.595	มากที่สุด
6) บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับลูกค้าและคนในองค์กรอย่างเหมาะสม	4.77	0.528	มากที่สุด
7) บริษัทมีช่องทางในการสื่อสารที่สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่เพียงพอเหมาะสม	4.50	0.597	มากที่สุด
สารสนเทศและการสื่อสาร	4.70	0.395	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีความพึงพอใจสารสนเทศและการสื่อสารภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404

เมื่อพิจารณามูลค่าของบริษัท ABC จำกัด ของสารสนเทศและการสื่อสาร บทบาทการสื่อสารของผู้บริหารในองค์กรมีช่องทางที่เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.467 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สารสนเทศที่นำมาใช้งานมีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.351 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สารสนเทศมีการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนทั่วทั้งองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ในข้อที่ 6 บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับลูกค้าและคนในองค์กรอย่างเหมาะสม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารมีความถี่ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่

เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.595 อยู่ในระดับมากที่สุด ในรองลงมาคือ บริษัทมีช่องทางในการสื่อสารที่สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.597 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการติดตามและการประเมินผล

การวิเคราะห์ความพึงพอใจ การติดตามและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1) ระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ	4.77	0.428	มากที่สุด
2) ระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือองค์กรมีกระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้แก้ไข ได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม	4.68	0.646	มากที่สุด
3) การติดตามและการประเมินผลมีความถี่ที่เหมาะสม ต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.68	0.567	มากที่สุด
4) มีการนำผลจากการติดตามและประเมินผลมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.59	0.503	มากที่สุด
5) บุคลากรในองค์กรทุกคน ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.77	0.428	มากที่สุด
การติดตามและการประเมินผล	4.70	0.398	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บุคลากรบริษัท ABC จำกัด มีความพึงพอใจการติดตามและการประเมินผลภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404

เมื่อพิจารณากุคลากรบริษัท ABC จำกัด ของการติดตามและการประเมินผล ระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรในองค์กรทุกคน ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

การปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบการประเมินผลยอดขายสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือองค์กรมีกระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้ แก้ไข ได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.646 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การติดตามและการประเมินผลมีความถี่ที่เหมาะสม ต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.567 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด

COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด
โดยภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียน สินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัดโดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึง พอใจ
สภาพแวดล้อมการควบคุม	4.68	0.481	มากที่สุด
กิจกรรมความเสี่ยง	4.59	0.404	มากที่สุด
กิจกรรมการควบคุม	4.65	0.567	มากที่สุด
สารสนเทศและการสื่อสาร	4.70	0.395	มากที่สุด
การติดตามการประเมินผล	4.70	0.428	มากที่สุด
โดยรวม	4.66	0.365	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัดโดยภาพรวม พบว่า พนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเป็นอย่างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.365 โดยพบว่าพนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด ได้วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC มากที่สุดคือ การติดตามการประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 รองลงมาคือ สารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมการควบคุม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.481 รองลงมาคือ กิจกรรมการควบคุม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.567 และรองลงมาเป็น

อันดับสุดท้ายคือ กิจกรรมความเสี่ยงซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด

ต้นทุนขาย (บาท)	สินค้าคงเหลือเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลัง (เท่า)
7,732,571	12,035,637	0.64

จากตารางที่ 4.12 พบว่า อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด มีต้นทุนขาย 7,732,571 บาท สินค้าคงเหลือเฉลี่ย 12,035,637 บาท อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด เท่ากับ 0.64 เท่า ประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงคลังใน 4 เดือน แสดงให้เห็นว่าอัตราการขายสินค้าค่อนข้างต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากการหมุนเวียนช้า อาจทำให้บริษัทมีสินค้าคงคลังที่สะสมอยู่มาก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดสินค้าคงคลังเก่าหรือสินค้าค้างสต็อกที่ไม่ถูกขายออกไปในระยะเวลาที่เหมาะสม สินค้าที่เก็บไว้นานเกินไปอาจเสี่ยงที่จะเสื่อมสภาพหรือกลายเป็นสินค้าล้าสมัย โดยเฉพาะในธุรกิจที่สินค้าคงคลังมีอายุการใช้งานจำกัด บริษัทอาจต้องพิจารณาการปรับปรุงการขายหรือกระบวนการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เช่น ลดปริมาณสินค้าคงคลังที่เก็บไว้อย่างไม่จำเป็น หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการหมุนเวียนสินค้าให้เร็วขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อผลกำไรและการดำเนินธุรกิจของบริษัทในระยะยาว

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง

การควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
สภาพแวดล้อมของการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	0.773	4	0.193	1.142	0.370
	ภายในกลุ่ม	2.875	17	0.169		
	รวม	3.648	21			
กิจกรรมความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	0.685	4	0.171	0.660	0.628
	ภายในกลุ่ม	4.411	17	0.259		
	รวม	5.096	21			
กิจกรรมการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	0.460	4	0.170	0.538	0.710
	ภายในกลุ่ม	3.631	17	0.153		
	รวม	4.091	21			

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (ต่อ)

สารสนเทศและการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.681	4	0.170	1.111	0.384
	ภายในกลุ่ม	2.604	17	0.153		
	รวม	3.285	21			
การติดตามและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.604	4	0.151	0.938	0.466
	ภายในกลุ่ม	2.736	17	0.161		
	รวม	3.340	21			
ผลรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.442	4	0.111	0.753	0.569
	ภายในกลุ่ม	2.494	17	0.147		
	รวม	2.936	21			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ของบริษัท ABC จำกัด โดยที่ผลการทดสอบทางสถิติให้ค่าสถิติ Sig (P) มากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์ที่สำคัญทางสถิติ ระหว่างกิจกรรมควบคุมภายในทั้ง 5 กิจกรรมและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง นั้นหมายความว่า กิจกรรมควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่ออัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจจะต้องมีการปรับปรุงหรือเสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านอื่นๆ เช่น กลยุทธ์การจัดการสินค้าคงคลัง การใช้เทคโนโลยี หรือกระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในด้านการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง.

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ” จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 การศึกษาระดับปวส. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ตำแหน่งพนักงานขาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 ประสบการณ์การทำงาน 1 - 3 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลัง พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมของการควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.416 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยบุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.481 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทได้จัดให้มีโครงสร้างการรายงาน การรับ – เบิกจ่ายสินค้าคงคลังตามมาตรการการควบคุมภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.657 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทมีนโยบาย วิธีการ กระบวนการ ประเมินผลการปฏิบัติงานและกระบวนการแก้ไขปัญหา และรักษาสินค้าคงคลัง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2) ด้านกิจกรรมความเสี่ยง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกิจกรรมความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการตรวจนับสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.476 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.670 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3) ด้านกิจกรรมการควบคุม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกิจกรรมการควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังโดยวิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือ ทำให้สะดวกรวดเร็วในการรับรู้สินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.611 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ คัดแยกสินค้าคงคลังที่ชำรุดและสินค้าใกล้หมดอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ วิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือมีความแม่นยำและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.606 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ รับรู้การรับ - เบิกจ่ายสินค้าในการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.595 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยบทบาทการสื่อสารของผู้บริหารในองค์กรมีช่องทางที่เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.467 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สารสนเทศที่นำมาใช้งานมีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.351 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สารสนเทศมีการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนทั่วทั้งองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ รองลงมา คือ บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับลูกค้าและคนในองค์กรอย่างเหมาะสม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.528 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารมีความถี่ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ องค์กรมีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.595 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทมีช่องทางในการสื่อสารที่สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่เพียงพอเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.597 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

5) ด้านการติดตามและการประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการติดตามและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 อยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรในองค์กรทุกคน ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ องค์กรมีกระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายใน อย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้ แก้ไข ได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.646 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การติดตามและการประเมินผลมีความถี่ที่เหมาะสม ต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.567 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด พบว่า อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด มีต้นทุนขาย 7,732,571 บาท สินค้าคงเหลือเฉลี่ย 12,035,637 บาท อัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด เท่ากับ 0.64 เท่า ประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงคลังใน 4 เดือน แสดงให้เห็นว่าอัตราการขายสินค้าค่อนข้างต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากการหมุนเวียนช้ากว่า อาจทำให้บริษัทมีสินค้าคงคลังที่สะสมอยู่มาก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดสินค้าคงคลังเก่าหรือสินค้าค้างสต็อกที่ไม่ถูกขายออกไปในระยะเวลาที่เหมาะสม สินค้าที่เก็บไว้นานเกินไปอาจเสี่ยงที่จะเสื่อมสภาพหรือกลายเป็นสินค้าล้าสมัย โดยเฉพาะในธุรกิจที่สินค้าคงคลังมีอายุการใช้งานจำกัด บริษัทอาจต้องพิจารณาการปรับปรุงการขายหรือกระบวนการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เช่น ลดปริมาณสินค้าคงคลังที่เก็บไว้ อย่างไม่จำเป็น หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการหมุนเวียนสินค้าให้เร็วขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อผลกำไรและการดำเนินธุรกิจของบริษัทในระยะยาว

5.1.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ของบริษัท ABC จำกัด โดยที่ผลการทดสอบทางสถิติให้ค่าสถิติ Sig (P) มากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์ที่สำคัญทางสถิติ ระหว่างกิจกรรมควบคุมภายในทั้ง 5 กิจกรรมและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง นั่นหมายความว่า กิจกรรมควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่ออัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจจะต้องมีการปรับปรุงหรือเสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านอื่นๆ เช่น กลยุทธ์การจัดการสินค้าคงคลัง การใช้เทคโนโลยี หรือกระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในด้านการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่ม

ตัวอย่างซึ่งเป็นพนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด จำนวน 22 คน พบว่า พนักงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบริษัท ABC จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 การศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ตำแหน่งพนักงานขาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 ประสบการณ์การทำงาน 1 - 3 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้ออภิปรายผลเกี่ยวกับผลการศึกษา ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลัง พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมของการควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.416 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในเบื้องต้น และบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก จงไพบุลย์กิจ และ สมยศ วิจารณ์อนันต์ (2559) ศึกษาเรื่อง การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับ – การจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิด COSO พบว่า ไม่มีจุดอ่อนในองค์ประกอบของกิจกรรมการควบคุม

2) ด้านกิจกรรมความเสี่ยง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกิจกรรมความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.492 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อระบบสินค้าคงคลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ โกชนะสมบัติ (2557) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลระบบควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กรณีศึกษา หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า บางหน่วยงานการประเมินความเสี่ยงยังไม่ครอบคลุมในทุกกิจกรรม

3) ด้านกิจกรรมการควบคุม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกิจกรรมการควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.404 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการจัดการระบบควบคุมที่มีความเหมาะสมในการรับจ่ายสินค้าคงคลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก จงไพบุลย์กิจ และ สมยศ วิจารณ์อนันต์ (2559) ศึกษาเรื่อง การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับ – การจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิด COSO พบว่า มีจุดอ่อนในองค์ประกอบของกิจกรรมการควบคุม

4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มีการจัดการสารสนเทศและการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการนำสารสนเทศเข้ามาช่วยในเรื่องสินค้าคงคลังกับอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทัช

ประชาชนันท์ และ จันทรจิรา สอนดา (2564) ศึกษาเรื่อง การจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคลังสินค้า และการจัดเก็บสินค้า กรณีศึกษาบริษัท เอ็กซ์เพส จำกัด พบว่า สามารถช่วยให้คลังสินค้าเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการคลังสินค้าและเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า

5) ด้านการติดตามและการประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการติดตามและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.395 อยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มีระบบการประเมินผลยอดขายสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ บริษัทมี กระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้ แก้ไข ได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ โกชนะสมบัติ (2557) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลระบบควบคุมภายใน ตามแนวคิด COSO กรณีศึกษา หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า มีมาตรการที่ เข้มงวด ชัดเจนในการติดตามการปรับปรุงและแก้ไข

5.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลอัตราหมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด พบว่า อัตราหมุนเวียน สินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด มีต้นทุนขาย 7,732,571 บาท สินค้าคงเหลือเฉลี่ย 12,035,637 บาท อัตรา หมุนเวียนสินค้าคงคลังบริษัท ABC จำกัด เท่ากับ 0.64 เท่า ประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงคลังใน 4 เดือน แสดงให้เห็นว่าอัตราการขายสินค้าค่อนข้างต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากการหมุนเวียนช้ากว่า อาจทำให้บริษัทมีสินค้าคงคลังที่สะสมอยู่มาก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดสินค้าคงคลังเก่าหรือสินค้าค้างสต็อกที่ไม่ ถูกขายออกไปในระยะเวลาที่เหมาะสม สินค้าที่เก็บไว้นานเกินไปอาจเสี่ยงที่จะเสื่อมสภาพหรือกลายเป็น สินค้าล้าสมัย โดยเฉพาะในธุรกิจที่สินค้าคงคลังมีอายุการใช้งานจำกัด บริษัทอาจต้องพิจารณาการปรับปรุง การขายหรือกระบวนการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เช่น ลดปริมาณสินค้าคงคลังที่เก็บไว้อย่างไม่จำเป็น หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการหมุนเวียนสินค้าให้เร็วขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อผลกำไรและการดำเนินธุรกิจของ บริษัทในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายกฤษณะ ชูภา และ นางสาวนัยนัปร เกตุวิริยะกุล (2560) ร้านค้ากรณีศึกษาเป็นร้านค้าปลีก – ค้าส่ง

5.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการ หมุนเวียนของสินค้าคงคลัง พบว่า สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของระบบการควบคุม ภายในตามแนวคิด COSO กับอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กับ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ของบริษัท ABC จำกัด โดยที่ผลการทดสอบทางสถิติให้ค่าสถิติ Sig (P) มากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์ที่สำคัญทางสถิติ ระหว่างกิจกรรมควบคุมภายในทั้ง 5 กิจกรรมและอัตราการหมุนเวียนของ สินค้าคงคลัง นั้นหมายความว่า กิจกรรมควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อ อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจจะต้องมีการปรับปรุงหรือ เสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านอื่นๆ เช่น กลยุทธ์การจัดการสินค้าคงคลัง การใช้เทคโนโลยี หรือ กระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในด้านการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ กิตติพงษ์ โกษณะสมบัติ (2557) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลระบบควบคุมภายในตามแนวคิด COSO

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ทำการเรียนรู้ ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO และระบบสินค้าคงคลัง เพื่อความถูกต้อง ความรวดเร็ว และความแม่นยำในการปฏิบัติงาน

5.3.2 ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อสอบทานติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ป้องกันและลดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด และมีการจัดอบรมให้ความรู้พนักงานอย่างต่อเนื่อง

5.3.3 เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ระบบการควบคุมภายในแบบเดิมอาจไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ โภชนะสมบัติ. (2557). การประเมินผลระบบควบคุมภายในตามแนวคิด COSO กรณีศึกษา
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัย
บูรพา. ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก https://digital_collect.lib.buu.ac.th//dcms/files/55930014/title.pdf
- กฤษณะ ชูภา และนัยน์ปพร เกตุวิริยะกุล. (2560). การจัดการสินค้าคงคลัง : กรณีศึกษา ร้านค้าปลีก-ค้า
ส่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัยนเรศวร. ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/4893>
- ดวงมณี เกตุแก้ว. (2557). การประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือประเภท
คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/bitstream123456789/2464/1/RMUTT-106608.pdf>
- ธัญวรรณ ทะสวดก. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิด COSO 2013
กับประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:175746
- สมนึก จงไพบูลย์กิจ และ สมยศ วิวรรณอนันต์. (2559). การประเมินและการปรับปรุงการควบคุม
ภายในการรับ – การจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิด COSO. วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก [file:///C:/Users/windows10/ Downloads/boonsri1,+Journal+manager,+100_%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%B6%E0%B8%81%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/windows10/Downloads/boonsri1,+Journal+manager,+100_%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%B6%E0%B8%81%20(1).pdf)
- อินทัช ประชานันท์ และ จันทร์จิรา สอนดา. (2564). การจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคลังสินค้า
และการจัดเก็บสินค้า กรณีศึกษาบริษัท เอ็กซ์เตฟ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567, จาก <https://so06.tcithaijo.org/index.php/jra/article/view/241023>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ค่าคะแนนการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าคะแนนการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าคะแนนการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) เรื่องการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบ สิ้นค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

ที่	ข้อความ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม
1	เพศ	1	1	1	1.00
2	อายุ	1	1	1	1.00
3	ระดับการศึกษา	1	1	1	1.00
4	ตำแหน่งงาน	1	1	1	1.00
5	ประสบการณ์การทำงาน	1	1	1	1.00
6	บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ coso	1	1	1	1.00
7	บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน	1	1	1	1.00
8	บริษัทมีนโยบาย วิธีกร กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานและกระบวนการแก้ไขปัญหา และรักษาสินค้าคงคลัง	1	1	1	1.00
9	บริษัทได้จัดให้มีโครงสร้างการรายงาน การรับ - เบิกจ่ายสินค้าคงคลังตามมาตรการการควบคุมภายใน	1	1	1	1.00
10	บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง	1	1	1	1.00
11	บริษัทมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในสินค้าคงคลัง	1	1	1	1.00
12	มีการตรวจนับสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00
13	รับรู้การรับ - เบิกจ่ายสินค้าในการจัดจำหน่าย	0	1	1	0.67
14	คัดแยกสินค้าคงคลังที่ชำรุดและสินค้าใกล้หมดอายุ	0	1	1	0.67

ที่	ข้อความถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม
15	การเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังโดยวิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือ ทำให้สะดวกรวดเร็วในการรับรู้สินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง	1	1	1	1.00
16	วิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือมีความแม่นยำและเหมาะสม	0	1	1	0.67
17	สารสนเทศที่นำมาใช้งานมีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง	1	1	1	1.00
18	สารสนเทศมีการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนทั่วทั้งองค์กร	1	1	1	1.00
19	การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารมีความถี่ที่เหมาะสม	1	1	1	1.00
20	บทบาทการสื่อสารของผู้บริหารในองค์กรมีช่องทางที่เพียงพอเหมาะสม	1	1	1	1.00
21	องค์กรมีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่เพียงพอเหมาะสม	1	1	1	1.00
22	บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับลูกค้าและคนในองค์กรอย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00
23	บริษัทมีช่องทางในการสื่อสารที่สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่เพียงพอเหมาะสม	1	1	0	0.67
24	องค์กรมีกระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้ แก้ไข ได้อย่างถูกต้องทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม	1	1	1	1.00
25	ระบบการประเมินผลยอดขายสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ	1	1	1	1.00
26	การติดตามและการประเมินผลมีความถี่ที่เหมาะสมต่อเนื่องสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00
27	มีการนำผลจากการติดตามและประเมินผลมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1	1	1	1.00

ที่	ข้อความ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม
28	บุคลากรในองค์กรทุกคน ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	1	1	1	1.00
คะแนนรวม					24.67
คำนวณค่า IOC (คะแนนรวม/จำนวนข้อความ)					0.62

** ค่า IOC ต้องมีค่าระหว่าง 0.50 - 1.00 ถือว่าแบบสอบถามใช้ได้

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบ
สินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลังของบริษัท ABC จำกัด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โครงการศึกษาทางภาคเทคโนโลยีการ
บัญชี สาขาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร โดยข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตาม
แนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตาม
แนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี

☐ 25 – 35 ปี

☐ มากกว่า 35 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่ามัธยมปลาย

☐ ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 ตำแหน่งงานในสถานประกอบการ

☐ พนักงานขาย

☐ แอดมิน/ธุรการ

☐ ผู้จัดการ

☐ อื่นๆ.....

1.5 ประสบการณ์การทำงาน

☐ ต่ำกว่า 1 ปี

☐ 1 – 3 ปี

☐ มากกว่า 3 ปี

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้า
คงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง

ชั้นที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
สภาพแวดล้อมของการควบคุม						
1	บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO					
2	บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน					
3	บริษัทมีนโยบาย วิธีการ กระบวนการ ประเมินผลการปฏิบัติงานและกระบวนการแก้ไขปัญหา และรักษาสินค้าคงคลัง					
4	บริษัทได้จัดให้มีโครงสร้างการรายงาน การรับ - เบิกจ่ายสินค้าคงคลังตามมาตรการการควบคุมภายใน					
กิจกรรมความเสี่ยง						
5	บริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง					
6	บริษัทมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในสินค้าคงคลัง					
7	มีการตรวจนับสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ					
กิจกรรมการควบคุม						
8	รับรู้การรับ - เบิกจ่ายสินค้าในการจัดจำหน่าย					
9	คัดแยกสินค้าคงคลังที่ชำรุดและสินค้าใกล้หมดอายุ					
10	การเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังโดยวิธีการเช็คคลังสินค้าด้วยมือ ทำให้สะดวกรวดเร็วในการรับรู้สินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง					

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง (ต่อ)

ชั้นที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
11	วิธีการใช้คลังสินค้าด้วยมือมีความแม่นยำและเหมาะสม					
สารสนเทศและการสื่อสาร						
12	สารสนเทศที่นำมาใช้งานมีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง					
13	สารสนเทศมีการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนทั่วทั้งองค์กร					
14	การสื่อสารข้อมูล ข่าวสารมีความถี่ที่เหมาะสม					
15	บทบาทการสื่อสารของผู้บริหารในองค์กรมีช่องทางที่เพียงพอเหมาะสม					
16	องค์กรมีเทคโนโลยีในการสื่อสารที่เพียงพอเหมาะสม					
17	บริษัทมีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับลูกค้าและคนในองค์กรอย่างเหมาะสม					
18	บริษัทมีช่องทางในการสื่อสารที่สะท้อนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่เพียงพอเหมาะสม					
การติดตามและการประเมินผล						
19	ระบบการประเมินผลยอดขายสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือ					

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ของระบบสินค้าคงคลังกับอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง (ต่อ)

ชั้นที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
20	ระบบการประเมินผลยอดสินค้าคงคลังมีความน่าเชื่อถือองค์กรมีกระบวนการติดตามการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา ต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรับรู้ แก้ไขได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ครบถ้วนเหมาะสม					
21	การติดตามและการประเมินผลมีความถี่ที่เหมาะสม ต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
22	มีการนำผลจากการติดตามและประเมินผลมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
23	บุคลากรในองค์กรทุกคน ทุกระดับ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

1. ชื่อ-นามสกุล

1.1 นางสาวสุธิดา มุงคุณ

1.2 Miss Sutida Mungkun

2. สังกัดสถาบัน สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 สาขาวิชา การบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

3. ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2565 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

4. ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่ 51 หมู่ที่ 10

ตำบล จีวดอน

อำเภอ เมืองสกลนคร

จังหวัด สกลนคร

รหัสไปรษณีย์ 47000

โทรศัพท์มือถือ 093-3505685

อีเมล sutida290345@gmail.com

5. ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ.2565-ปัจจุบัน ตำแหน่งแอดมิน-ธุรการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สิริมงคล ดิสทริบิวชั่น (สำนักงานใหญ่)